

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosova

Opština Orahovac

LOKALNI PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM 2016-2021

LOKALNI PLAN

UPRAVLJANJA OTPADOM

2016-2021

Zahvalnica

Ovaj plan je pripremljen od strane radne grupe opštine Orahovac, u bliskoj saradnji sa koordinacionom grupom i uz podršku stručnih konsultanata i službenika projekta DEMOS.

Projekat DEMOS se sprovodi od strane organizacije Helvetas Swiss Intercooperation i finansiran je od strane Švajcarske kancelarije za saradnju (SCO).

Radna i koordinaciona grupa za izradu lokalnog plana upravljanja otpadom u opštini Orahovac, izvršila je analizu trenutnog stanja i predložila je konkretne mere u cilju stvaranja čistog okruženja za svoje građane.

Radna grupa

- 1. g. Muhamet Behra, predsedavajući**
- 2. g. Sylejman Daka, član**
- 3. g. Arben Sokoli, član**
- 4. gđa. Bjondina Ramaj, član**
- 5. g. Fadil Bugari, član**

Koordinaciona grup

- 1. g. Xhemajli Haxhimustafa, predsedavajući**
- 2. g. Nahit Elshani, član**
- 3. g. Muhamet Behra, član**
- 4. g. Lulzim Sylejmani, član**

Tim za podršku iz projekta DEMOS

- 1. Pëllumb Gjinolli, HIS/RECURA Financials**
- 2. Gazmend Ahmeti, HIS/RECURA Financials**
- 3. Ilir Kasneci, HIS/RECURA Financials**
- 4. Majlinda Jupolli, HSI/DEMOS**
- 5. Shqiponja Vokshi, HSI/DEMOS**

SKRAĆENICE

LPUO	Lokalni plan za upravljanje otpadom
RKSO	Regionalna kompanija za sakupljanje otpada
RAE	Zajednica Roma Aškalija i Egipćana
UO	Upravljanje otpadom
JK	Javna kompanija
SO	Skupština opštine
SPŽS	Strateška procena životne sredine
ASK	Agencija za statistiku Kosova
JP	Javno preduzeće

Sadržaj

1.Trenutno stanje	7
1.1.Operater upravljanja otpadom.....	8
1.2.Upravljanje otpadom	9
1.3.Izazovi u upravljanju otpadom koji nisu u direktnoj nadležnosti opštine	10
1.4.Trenutne mere za smanjenje količine otpada	11
1.5.Nacionalni zakonski okvir i politike.....	11
1.5.1. Lokalni zakonski okvir.....	12
2.Planiranje upravljanja otpadom	13
2.1.Delokrug plana	13
2.2.Opšti ciljevi LPUO-a	13
2.3.Ciljevi.....	14
2.4.Faze sprovođenja plana 2016-2021	14
2.5.Osnivanje sektora za upravljanje otpadom	15
2.6.Uspostavljanje finansijskog sistema za upravljanje otpadom	18
2.7.Poboljšanje sistema prikupljanja otpada	18
3.Finansijski Plan 2016-2021	20
3.1.Glavne pretpostavke u finansijskom planu	20
3.2.Nova potrebna kapitalna ulaganja	22
3.3.Finansijska analiza sektora UO za 2016. godinu	24
3.4.Finansijsko sprovođenje LPUO za period 2016 -2021	28
4.Strateška procena uticaja na životne sredine	30
5.Podizanje svesti javnosti	35
5.1.Javna svest i strategija informisanja	35
6.Akcioni plan	38
6.1.Pojašnjavanje odgovornosti građana, poslovanja i lokalnih vlasti	38
6.2.Kratak pregled plana za sprovođenje 2016-2021	40
7.Praćenje i revidiranje	41
7.1.Utvrđivanje pokazatelja učinka i izvori provere	43
Aneks I: Zoniranje lokaliteta	44
Aneks II: Poznavanje zona	48
Aneks III: Pokrivenost zona sa uslugama UO	51
Aneks IV: Sprovođenje LPUO-a	53
Aneks V: Procena finansijskog operativnog učinka sektora UO – opština Orahovac	56
Aneks VI: Uzorak izveštavanja DJU	59

Spisak tabela

Tabela 1: Broj stanovnika i stopa rasta	7
Tabela 2: Broj stanovnika po grupama:	7
Tabela 3: Lokaliteti kojima nisu pružene potpune usluge UO-a	17
Tabela 4: Sprovođenje OU – Glavne kategorije za period 2016-2021	17
Tabela 5: Sprovođenje UO - Domaćinstva	18
Tabela 6: Obuhvatanje domaćinstva u sistemu UO za period 2016-2021 (domaćinstva koja nisu pokrivena uslugama tokom 2015)	21
Tabela 7: Investicije zasnovane na glavnim kategorijama za period 2016-2021	23
Tabela 8: Investicije zasnovane u dva investiciona perioda – za period 2016-2021	23
Tabela 9: Prihodi sektora UO za 2015. godinu	24
Tabela 10: Prihodi sektora UO za 2015. godinu	25
Tabela 11: Stopa naplate prihoda za 2015. godine	25
Tabela 12: Domaćinstva rasprostranjena od centra na osnovu operatera u sektoru UO	26
Tabela 13: Odnos učešća u tretiranju otpada za 2015. godinu	27
Tabela 14: Obračun sezone tretiranja otpada za 2016	27
Tabela 15: Odnos između obračunatog i tretiranog otpada za 2015.	28
Tabela 16: Lokacije delimično pokrivenne uslugom UO-a u 2016	29
Tabela 17: Uključivanje domaćinstava u sistem UO-a za period 2017-2021	29
Tabela 18: Obračun prihoda – sprovođenje UO-a 2016-2021	29

Spisak grafikona

Graf 1: Zonska podela opštine Orahovac	16
Graf 2: Investicije za period 2016-2021.....	23
Graf 3: Prihodi sektora UO za 2015. godinu	25
Graf 4: Stopa naplaćivanja prihoda za 2015. godinu	26
Graf 5: Odnos učešća tretiranja otpada za 2015. godinu	27
Graf 6: Obračun sezone tretiranja otpada za 2016.	28
Graf 1: Grafički prikaz prihoda UO sektora za 2015. godinu.....	57
Graf 2: Analiza upoređivanja prihoda UO sektora na osnovu tromesečja za 2015/2016	58

1. TRENUTNO STANJE

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, opština Orahovac ima ukupno 56.208 stanovnika. Stanovništvo u opštini je više raspoređeno u ruralnoj nego u urbanoj zoni, sa 15.892 stanovnika u urbanoj zoni (28.7%) i 40.316 (71,3%) u ruralnim zonama.

Tabela 1: Broj stanovnika i stopa rasta

Godina	Ukupno	Urbano	Ruralno
2011	56,208	15,892	40,316
2012	56,854	16,075	40,780
2013	57,508	16,260	41,249
2014	58,170	16,447	41,723
2015	58,839	16,636	42,203
2016	59,515	16,827	42,688
2017	60,200	17,021	43,179
2018	60,892	17,216	43,676
2019	61,592	17,414	44,178
2020	62,300	17,615	44,686
2021	63,010	17,821	45,194

Izvor: ASK, 2011

Iz tabele 1 može da se vidi trend rasta broja stanovnika u opštini Orahovac, ovaj trend se ne očekuje da označava veliki rast u narednih pet godina.

Prema vršenim procenama u opštini Orahovac dominiraju mladi ljudi i to kako u urbanim takođe i u ruralnim zonama. Dok dominantna starosna kategorija stanovništva je 19-44. godina.

Ukoliko se vrši detaljnija analiza strukture stanovništva u opštini Orahovac može se primetiti da stanovništvo je raspoređeno skoro podjednako u svim zonama. Može se primetiti veća raspoređenost stanovnika (71,3%) u ruralnoj zoni opštine, odnosno na udaljenosti od 3-9 km. Objašnjenje o raspoređenosti dato je u donjoj tabeli.

Tabela 2: Broj stanovnika po grupama:

Stanovništvo	0-3 km	3-6 km	6-9 km	9-12 km	12-40 km	Ukupno	U %
Urbano	15,892	-	-	-	-	15,892	28.3%
Pred-urbano	-	4,205	-	-	-	4,205	7.5%
Ruralno	-	-	7,023	14,647	-	21,670	38.6%
Duboko-ruralno	-	-	-	-	14,441	14,441	25.7%
Ukupno	15,892	4,205	7,023	14,647	14,441	56,208	100.0%

1.1. Operater upravljanja otpadom

Operateri ovlašćeni od strane opštine Orahovac, odnosno Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja, su Javno preduzeće “Ekoregijoni”¹ sa svojom jedinicom “Ambienti”, pruža usluge u većem delu teritorije opštine Orahovac. Učešće opštine Orahovac u ovom preduzeću je 8%, a pored “Ekoregijoni”, u Orahovcu funkcioniše i privatna kompanija “Ekodrinia”, koja takođe pruža usluge za preostali deo teritorije opštine. Osnovna delatnost operatera je prikupljanje i prevoz komunalnog otpada, dok kao sekundarne usluge imaju: upravljanje i održavanje javnih površina, čišćenje ulica, čišćenje snega i održavanje javnih zelenih površina.

Kompanija vrši usluge za tri kategorije klijenata, odnosno, domaćinstva, preduzeća i institucije. Prema načinu kako primaju uslugu, domaćinstva su podeljene na: domaćinstva koja primaju usluge od vrata do vrata i domaćinstva opremljena kontejnerima. Preduzeća su podeljena na: mala i srednja preduzeća koja primaju uslugu bez ugovora i velika preduzeća sa posebnim ugovorima o pružanju usluga. Neke od malih i srednjih preduzeća primaju uslugu od vrata do vrata, a ostatak je opremljen posebnim kontejnerima. Preduzeća sa ugovorima su opremljeni posebnim kontejnerima. Institucije su treća kategorija potrošača i neke male kancelarije NVO-a, advokata i slično, obično imaju posebne ugovore i usluženi su sa posebnim kontejnerima.

Vremenski period u okviru kojeg se prikuplja otpad obično je od 07:00 do 14:00 časova.

Za postupak i metodologiju za određivanje tarifa, kompanija je primenila tarife po modelu RKVO-a (2006), izmenjene i odobrene od strane Upravnog odbora u junu 2012. godine, koje su još uvek na snazi. Mehanizam naplate se trenutno u domaćinstvima i malim preduzećima vrši od strane inkasanta (od vrata do vrata) i pomoćnog šaltera, ali postoje i slučajevi naplate kroz tekući račun od strane klijenata. Dok velika preduzeća i institucije, vrše naplatu preko šaltera i tekućih računa.

Ukupan broj klijenata kompanije “Ekoregijoni”- RJ “Ambienti” i “Ekodrinia” za 2015. godinu i prema najnovijim podacima u septembru 2016. godini, bilo je oko 9.130 i to se promenilo iz meseca u mesec prema naplati.

Zonsko prostiranje domaćinstava i preduzeća (klijenata) koja su obuhvaćena u službi za upravljanje otpadom prema kompaniji “Ekoregijoni” i “Ekodrinia” su:

- Urbana zona: obuhvata se Orahovac kao gradić– sa 3.072 klijenata
- Ruralna zona: preostale zone okruga – 6.064 klijenata

RJ “Ambienti” ima ukupno 41 zaposlenih. Druga kompanija “Ekodrinia” ima 9 zaposlenih.

Otpad prikupljen od klijenata se prevozi na konačno odlaganje u sanitarnoj deponiji u Ljandovici kojom upravlja Kompanije za upravljanje otpadom na Kosovu (KMDK)- Priština. Naplata za trajno odlaganje se vrši kod sanitarne deponije u Ljandovici, gde se vrši odgovarajuće merenje.

Kapacitet odlaganja otpada u postojećim kontejnerima je oko 25 tona. RJ “Ambienti” ima pet kontejnera kamiona, jedan kamion sa cisternom, 1 kamion sa prikolicom, 3 traktora.

“Ekodrinia” ima 3 kamiona od 12, 11 i 6 tona, jednu kamionetu i jednu cisternu od 15.000 litara.

¹ Koja posluje u: Prizrenu, Orahovcu, Suvoj Reci, Mališevi i Dragašu

1.2. Upravljanje otpadom

Količina otpada koja se prikupi tokom jednog dana kreće se od 20-30 tona, dok prema izveštajima ove dve kompanije koje posluju u opštini Orahovac, usluga sakupljanja otpada se obavlja u svim naseljima opštine, iako deo domaćinstva odbija da sklapa sporazume sa operaterima. Uprkos 100% pokrivenosti, opet se pojavljuju divlje deponije kao i bacanje otpada na nekontrolisan način, koje su identifikovane kao "hot-spotovi" (osetljive tačke) i imaju uticaja na životnu sredinu u opštini sa posebnim naglaskom na sektor otpada. Prema izveštaju o otpadu koji je pripremljen od strane Agencije za zaštitu životne sredine na Kosovu (AZŽS), objavljen 2014. godine, opština Orahovac se smatra da ima 3-5 ha komunalnog prostora koji je pokriven divljim deponijama.

Glavni razlozi za ne-potpuno prikupljanje otpada su različiti, a to su:

- Nizak nivo svesti među stanovnicima;
- Ograničeni kapaciteti javnog preduzeća za upravljanje otpadom;
- Ne plaćanje jednog dela klijenata koji primaju usluge;
- Ne rešavanje problema građevinskog otpada (od rušenja);
- Nerešeni problem upravljanja otpada životinjskog porekla;
- Niska i neformalna stopa odvajanja i reciklaže.

Trenutno najveći operater je RJ "Ambienti", koja prema evidenciji pruža primarnu uslugu prikupljanja otpada za 66% ukupnog broja stanovnika i to 100% u urbanoj zoni i 27% u ruralnim zonama. Dok, drugi operator "Ekodrinia" vrši usluge uglavnom u ruralnim i duboko ruralnom delu sa ukupnom stopom od 34%.

Uprkos navedenom napretku, neke kategorije otpada predstavljaju ne tako lak izazov za opštinu, posebno građevinski otpad/od rušenja, otpad životinjskog porekla, itd.

Građevinski otpad/od rušenja (čvrst otpad): kao ishod nedostatka odgovarajuće deponije za ovu kategoriju otpada, otpaci građevinskog materijala i rušenja svuda se razbacuju pogoršavajući životnu sredinu i estetski aspekt. Često ovo nekontrolisano odlaganje otpada stvara divlje deponije i odlaganje raznog otpada od strane stanovnika i preduzeća. Pored toga ne postoji veza između dobijanja građevinskih dozvola i sistema praćenja odlaganja otpada. Opština je u toku procesa izbora odgovarajuće lokacije za odlaganje ove vrste otpada. Projekat izgradnje deponije za čvrsti otpad se nalazi na listi projekata predviđenih da se realizuju u okviru Plana Republike Kosovo za upravljanje otpadom koji predviđa sufinansiranje: 40% od donatora; 30% od budžeta Kosova; i 30% od opštine Orahovac.

Otpadi životinjskog porekla: Upravljanje otpadom životinjskog porekla u opštini Orahovac nije u skladu sa odgovarajućim odredbama, pre svega zbog nedostatka postrojenja za obradu životinjskog otpada. U opštini postoje 8 subjekata koji se bave proizvodnjom, preradom i konzervisanjem mesa, od njih 3 su mesare i 5 su klanice. Sa nekim od ovih subjekata, sadašnji operater ima ugovore o uslugama i prikuplja otpatke, dok drugi deo ih ilegalno baca. Štaviše, i otpaci životinjskog porekla koje se prikupe od strane licenciranog operatera nije jasno kako se obrađuju, jer regionalna deponija ne prihvata da ova vrsta otpada odlaže u tim određenim lokacijama.

Strategija i plan Republike Kosova za upravljanje otpadom, predviđa finansiranje izgradnje postrojenja za otpad životinjskog porekla, koje bi uređivalo upravljanje otpadom ove vrste na nivou Kosova, uključujući i opštinu Orahovac.

Realizacija ovih projekata očekuje se da se odvija tokom projektnog perioda 2016-2021 što će doprineti održivom upravljanju komunalnog otpada.

Važno je napomenuti da se takva deponija gradi i finansirana od strane kancelarije EU na Kosovu (u opštini Glogovac), čiji će cilj biti prikupljanje celog životinjskog otpada sa cele teritorije Kosova.

Izgradnjom ove deponije korist će imati i opština Orahovac, koja će obavezati stanovnike/delatnosti koje se bave ovom aktivnošću da odlažu ovaj otpad na adekvatnoj deponiji a ne na divljim deponijama.

Što se tiče opasnog otpada, u opštini Orahovac nema aktivnosti koje bi značajno doprinelo na podizanju uticaja na životnu sredinu iz ovog otpada. Obrada opasnog otpada, uključujući i hemijsko-industrijski otpad i medicinski otpad, doprineće unapređenju životne sredine i minimiziranje mogućnosti kontaminacije zemljišta, komunalnog otpada kao i podzemne vode i izvore.

Efikasno uklanjanje građevinskog otpada i životinjskog otpada će dovesti do oslobađanja od opterećenja operatera da prikupljaju i odnose komunalni otpad. Isto tako, pravilno upravljanje njima bi otklanjao povod za otvaranje divljih deponija, kao što se dešava u sadašnjem periodu.

1.3. Izazovi u upravljanju otpadom koji nisu u direktnoj nadležnosti opštine

Pored običnog otpada iz domaćinstava i preduzeća što spada u nadležnost opštine, postoji i još jedna značajna kategorija otpada koja se nalazi na teritoriji opštine a koja nije njena direktna nadležnost.

Hemijsko- industrijski otpad: Opština Orahovac nema deponiju na svojoj teritoriji identifikovanu kao "deponija" za hemijsko-industrijski otpad za odlaganu količinu koja premašuje 5 tona za deponiju, prema izveštaju o "Hot spotovima" koji je objavila Agencija za zaštitu životne sredine Kosova.

Medicinski otpad: U opštini Orahovac postoji centar porodične medicine i 10 ambulanti/ klinike. Pod normalnim uslovima, ovi centri bi trebalo da odvojeno tretiraju medicinski otpad, s obzirom na negativan uticaj na životnu sredinu i zdravlje. Ovaj otpad mora biti tretiran u pećima za spaljivanje koji su instalirani u regionalnim bolnicama, gde najbliža tačka Orahovca za tretiranje ovih otpada je bolnica u Prizrenu, ali nažalost, peć za spaljivanje trenutno ne radi, što dovodi do toga da se ovaj otpad baca u komunalnom kontejneru, dodatno kontaminirajući komunalni otpad. S druge strane, nakon razgovora sa medicinskim osobljem ovih centara, kaže se da je generisanje opasnog medicinskog otpada na veoma niskom nivou, s obzirom da mnogi slučajevi koji zahtevaju bolničko lečenje upute se kod regionalne bolnice u Đakovici ili Prizrenu.

Elektronski otpad: Kao i na celoj teritoriji Kosova, takođe i u opštini Orahovac nema neki poseban tretman ovog otpada, iako nije u nadležnosti opštine.

1.4. Trenutne mere za smanjenje količine otpada

Mere sprečavanja proizvodnje otpada u najboljem slučaju su na skromnom nivou i bez efikasnosti u smanjenju količine generisanog otpada. Takođe, opština nema nadležnosti u upravljanju drugim tokovima otpada od onih čvrstih komunalnih.

Ilegalno odlaganje: Jedan deo otpada završava u divljim deponijama, i prema procenama iz terena identifikovane su neke lokacije ilegalnog odlaganja otpada. Opština Orahovac nekoliko puta je preduzela inicijativu za saniranje ovih deponija na površinskom nivou. Vrsta otpada koji se nalazi u ovim divljim tačkama uglavnom su komunalni i inertni otpadi, ali mogu se naći i ostaci sa poreklom bašti, životinjski ostaci, stare gume, kućni elektro-uređaji, otpadi, itd.

1.5. Nacionalni zakonski okvir i politike

Upravljanje otpadom u Republici Kosovo se reguliše putem zakonskog okvira koji je usklađen sa evropskim zakonodavstvom, odnosno, direktivama i uredbama Evropske unije, koje regulišu sektor otpada. Glavni cilj zakonskog okvira za upravljanje otpadom je izbegavanje i smanjenje u što većoj mogućoj meri generisanja otpada, ponovno korišćenje korisnih komponenti otpada, sprečavanje negativnih uticaja otpada na životnoj sredini i ljudskom zdravlju, kao i završno odlaganje otpada na prihvatljivi način za životnu sredinu.

Zakonski okvir se sastoji od zakona i podzakonskih akata koji regulišu upravljanje otpadom. Glavni zakon koji na detaljan način reguliše upravljanje otpadom je Zakon br. 04/L-060 o otpadu. Ovaj zakon određuje i reguliše planiranje i upravljanje otpadom; uslove za prikupljanje otpada, prevoz, tretman, skladištenje i uništavanje, vrste i klasifikaciju otpada, odgovornosti pravnih i fizičkih lica u vezi sa upravljanjem otpadom, uslove i procedure licenci i dozvola za upravljanje otpadom, kazne za nepoštovanje zakonskih odredbi i druga pitanja u vezi sa otpadom. Član 14. i 15. Zakona br. 04/L-060 o otpadima, određuje odgovornosti za upravljanje otpadom institucija na centralnom i lokalnom nivou. Zakonom br. 04/L-060 o otpadima, opština snosi dodatnu odgovornost u vezi sa upravljanjem i administriranjem otpadom.

Pored gore navedenih zakona, zakonski okvir za upravljanje otpadom sadrži i veliki broj drugih zakona kao i sektorskih koji na indirektni način regulišu upravljanje otpadom, kao što su: Zakon br. 03/L-025 o zaštiti životne sredine, Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi, Zakon br. 03/L-087 o javnim preduzećima, Zakon br. 04/L-174 o prostornom planiranju, Zakon br. 04/L-045 o privatno-javnom partnerstvu, itd.

Član 17. Zakona br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi, određuje upravljanje otpadom kao punu i ekskluzivnu nadležnost opština. Na osnovu ove nadležnosti opštine imaju zakonsko ovlašćenje da uspostave strukturu, mehanizme i da predviđaju poseban budžet u cilju što boljeg i efikasnijeg upravljanja sektorom otpada.

Zakon br. 03/L-087 o javnim preduzećima određuje i reguliše vlasništvo javnih preduzeća za upravljanje otpadom, njihovo korporativno vođenje, u skladu sa međunarodnim načelima i standardima. Član 6. Zakona br. 04/L-111 o javnim preduzećima omogućava stvaranje lokalnih javnih preduzeća od strane opština. Dok, članovi 4, 5, 6 Uredbe br. 02/2013 (o kriterijumima za uspostavljanje lokalnih privatnih preduzeća i učešće opština) određuju kriterijume i procedure za uspostavljanje javnih

preduzeća za upravljanje otpadom. Na osnovu člana 5.2 ovog zakona pravo opštine kao akcionara vrši Opštinska komisija akcionara, koja se sastoji od: jednog člana koji je imenovan od strane gradonačelnika i dva druga člana imenovana od strane Skupštine opštine. Opštinska komisija akcionara deluje u ime opštine u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

1.5.1. Lokalni zakonski okvir

Na osnovu Zakona br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi, Zakona br. 04/L-060 o otpadima, Zakona br. 03/L-087 o javnim preduzećima i drugim sektorskim zakonima, opština je dužna da stvori lokalni zakonski okvir sa ciljem što efikasnijeg upravljanja otpadom na svojoj teritoriji. Lokalni okvir se sastoji od opštinskih uredbi, uputstava, politika, različitih regulatora, i odluka koje regulišu sektor upravljanja otpadom.

U okviru lokalnog zakonskog okvira, opština je usvojila:

- Uredbu o dopuni uredbe o upravljanju otpadom 01.Br.4103, od 09.12.2015,
- Uredbu o upravljanju otpadom na teritoriji opštine Orahovac 01.Br.239, od 30.01.2015, kao i
- Uredbu o javnim službama i vanrednim situacijama 01.Br.1676, od 30.03.2012.

U cilju dopune lokalnog zakonskog okvira i njegovog poboljšanja, biće usvojena:

- Uredba o funkcionisanju opštinskog nadležnog sektora i standardima službe za upravljanje otpadom,
- Uredba o finansiranju i načinu korišćenja finansijskih sredstava u aktivnostima za upravljanje otpadom.

2. PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

2.1. Delokrug plana

Lokalni plan upravljanja otpadom predstavlja dokument kojim se organizuje proces upravljanja otpadom na opštinskom nivou, u kojem će se definisati pravci i prioriteti, dinamika kao i način rešavanja pitanja u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i onim EU-a u pogledu upravljanja otpadom i zaštite životne sredine u celini. LPUO pored toga što je zakonska obaveza, ima za cilj pronalaženje i primenjivanje najboljih alternativa za upravljanje otpadom.

Cilj izrade plana je uspostavljanje dugoročnog i održivog sistema upravljanja otpadom na opštinskom nivou, u cilju poboljšanja kvaliteta života i zaštite životne sredine, racionalnog korišćenja resursa i poštovanja savremenih načela upravljanja otpadom, koordiniranim učešćem svih akata upravljanja otpadom.

U okviru LPUO-a biće izvršena analiza postojećih kapaciteta za tretiranje otpada, takođe će se izvršiti analiza postojećih kapaciteta upravljanja otpadom, na osnovu kojih će se razmotriti potreba za dalje razvoje. Još jedan važan cilj LPUO-a je da rešava mnoga otvorena pitanja koje određuju uspostavljanje jednog potpuno novog sistema upravljanja otpadom, koji se zasniva na predlozima koje pruža Nacionalna strategija Republike Kosovo za upravljanje otpadom, Zakon o otpadima, evropski standardi i zakonske mere koje utiču na ovu oblast.

2.2. Opšti ciljevi LPUO-a

LPUO predstavlja osnovni dokument kojim se organizuje proces upravljanja otpadom na nivou opštine. Opština Orahovac je odlučna da poboljša stanje upravljanja otpadom i u tom pogledu je postavila specifične ciljeve koji su integralni deo ovog plana. Oni uključuju: pružanje usluga, sprečavanje, smanjenje i reciklažu otpada i eliminisanje odlaganje otpada u „hotspotovima“ ili nelegalnim deponijama, već na određenom mestu. Ciljevi su podeljeni u dve faze, odnosno, u periodu 2016-2018 i 2018-2021.

Opština ima za cilj da putem plana za upravljanje otpadom postigne:

1. Čista naselja, zdraviju životnu sredinu za stanovnike,
2. Promovisanje i podržavanje aktivnosti tretiranja otpada,
3. Uključenje u službi cele zone kroz pristupačnu tarifu i povećanje naplate,
4. Definisane ciljeve za upravljanje otpadom na opštinskom nivou u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom,
5. Definisane optimalnog sistema za upravljanje otpadom,
6. Definisane opštih finansijskih investicija i investicija u prioritetnim delovima plana koje treba odmah realizovati.

Ciljevi

1. Uspostavljanje institucionalnog sistema za upravljanje otpadom,
2. Stvaranje finansijskog sistema za UO,
3. Stvaranje procesa ugovaranja za usluge odlaganja otpada,
4. Promovisanje smanjenja otpada, uključujući zatvaranje nelegalnih deponija,
5. Podrška u reorganizaciji zajednice
6. Razvoj pilot-projekata u cilju realizacije 3R-koncepta (reciklaža, smanjenje i ponovno korišćenje).

2.3. Ciljevi

Plan ima za cilj da upravlja otpadom domaćinstava (domaćinstva i poslovnih kompanija), i komunalnim otpadom.

- Stopa pokrivenosti usluga prikupljanja predstavlja stepen usluženog stanovništva u odnosu na ukupno stanovništvo.
- Stopa prikupljanja predstavlja stopu prikupljene količine otpada u odnosu na ukupnu generisanu količinu.
- Stopa ilegalnog odlaganja predstavlja stopu ilegalno odlaganog otpada uključujući neuredno odlaganje unutar zone bez službe u odnosu na ukupnu količinu generisanog otpada.
- Stopa završnog odlaganja predstavlja stopu otpada koji se odlaže na licenciranim i nelicenciranim deponijama (ilegalno odlaganje) u odnosu na ukupnu količinu generisanog otpada.
- Stopa reciklaže predstavlja količinu recikliranog otpada u odnosu na ukupnu generisanu količinu.

2.4. Faze sprovođenja plana 2016-2021

Gore navedena vizija će se postići korak po korak. Ciljana godina Plana za upravljanje otpadom u opštini Orahovac je od 2016 do 2021. Ovaj period je podjeljen u dve faze, kao što sledi:

Sprovođenje plana za upravljanje otpadom 2016-2021 se zasniva na dve faze :

- Faza 1: 2016 – 2018 - Uspostavljanje stabilnog sistema za upravljanje otpadom, što znači da tokom ovog vremenskog perioda biće uspostavljen sektor upravljanja otpadom, u cilju stvaranja baze podataka, koja bi poslužila za efikasno upravljanje otpadom kao i mogućnosti realizacije naplate za otpad u opštini.
- Faza 2 : 2018 – 2021 - Uspostavljanje novog sistema prikupljanja, što znači da se tokom ovog perioda namerava stvaranje novog sistema prikupljanja otpada analizom i procenom trenutnog stanja ljudskih resursa i opreme, pošto će se povećati nivo usluga kako bi se povećao i nivo naplate.

Na osnovu ciljeva podeljenih u ove dve faze , petogodišnji plan UO-a može biti modifikovan do kraja 2018. godine, na osnovu napretka aktualnog učinka u prvoj fazi.

Realizacija plana u planiranom periodu će biti modifikovana, praćena i prilagođena na kraju 2018. godine na osnovu postizanja rezultata koji su određeni u prvoj fazi.

2.5. Osnivanje sektora za upravljanje otpadom

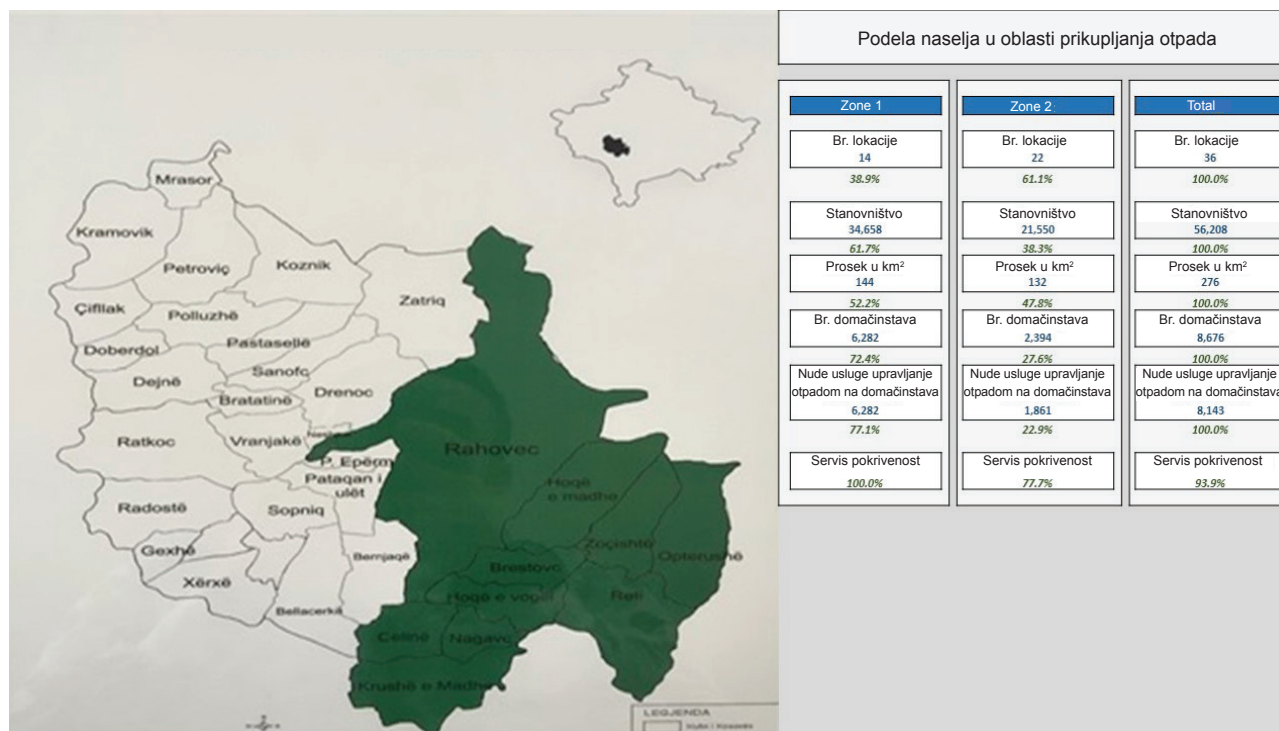
Opština će osnovati Sektor za upravljanje otpadom, koji je deo Odeljenja za javne službe, i odrediti način prikupljanja finansijskih sredstava, utvrđivanje tarifa, i razmatranja mogućnosti za uspostavljanje profitnog centra (reciklaža).

Za realizaciju plana o UO-u, opština Orahovac će ojačati Sektor za upravljanje otpadom, koji je osnovan u okviru Odeljenja za javne službe, koje će imati sledeće odgovornosti :

- Održaće saradnju sa relevantnim akterima za sprovođenje plana za upravljanje otpadom,
- U saradnji sa relevantnim akterima će izraditi operativne planove za prikupljanje i tretiranje otpada, određivanjem i pregledom operativnih zona ,
- U saradnji sa relevantnim akterima će izraditi plan za prikupljanje finansijskih sredstava,
- U saradnji sa relevantnim akterima, će postaviti specijalne uslove i kriterijume za operatere koji će se baviti prikupljanjem, transportom i tretiranjem otpada, i organizovaće nadzor i procenu ovih kompanija,
- U saradnji sa relevantnim akterima će razvijati procedure i aktivnosti za praćenje aktivnosti koje smanjuju količinu ilegalnog odlaganja otpada, razvijati i upravljati planovima za uništavanje tačaka sa ilegalnim otpadom,
- U saradnji sa relevantnim akterima treba razvijati pilot-projekte, u cilju poboljšanja učinka opštine u oblasti upravljanja otpadom,
- Tokom 2017. godine, putem procesa javnog nadmetanja, opština će izvršiti izbor operatera za prikupljanje i tretiranje otpada u zonama koje su određene od opštine.

Uslužne zone

Grafikon 1. Zonska podela opštine Orahovac

U cilju organizacije upravljanja otpadom uspostavljen je sistem zoniranja teritorije.

Zoniranje teritorije je zasnovano na sledećim kriterijumima :

- Proporcionalno raspoređivanje zona operativnih pravaca i linija;
- Raspoređivanje na osnovu broja stanovnika;
- Raspoređivanje na osnovu broja domaćinstava;
- Raspoređivanje na osnovu broja objekata.

Ciljana zona za Lokalni plan za upravljanje otpadom je celokupna administrativna zona opštine Orahovac. Zona koja se namerava postići službom prikupljanja otpada u okviru Lokalnog plana za upravljanje otpadom predstavljaju nekoliko porodica sela zone 2 (otvorena boja) dok se namerava da se u sistem uvode još 533 dodatnih domaćinstva, koje do sada na jedan ili drugi način nisu bile deo sistema za upravljanje otpadom, detalji o selima i o generisanju otpada su prikazani u sledećoj tabeli zajedno sa ciljem za pokrivenost tokom realizacije ovog plana :

Tabela 3: Lokaliteta kojima nisu pružene potpune usluge UO-a

Lokalitet	Zona	Udaljenost KM	Rang Km.	Domaćinstva	Domaćinstva./ Pokrivena	Domaćinstva. / Nepokrivena	Generisani otpad godišnje-Tona	Neupravljani opad.
Našpale	Zona 2	7	6-9	32	22	10	40	13
Sanovac	Zona 2	7	6-9	101	69	32	125	39
Poluža	Zona 2	11	9-12	162	60	102	147	93
Gede	Zona 2	12	9-12	165	68	97	120	71
Koznik	Zona 2	13	12-40	24	8	16	24	16
Bratotin	Zona 2	21	12-40	58	24	34	58	34
Dobri Dol	Zona 2	21	12-40	138	36	102	117	86
Saroš	Zona 2	23	12-40	2	1	1	1	0
Petković	Zona 2	28	12-40	183	56	127	107	74
Mrasor	Zona 2	32	12-40	28	15	13	28	13
Ukupno				892	359	533		439

Dakle, namerava se povećanje pokrivenosti sela ove zone i da se uvode u sistemu upravljanja otpadom još 439 tona godišnjeg otpada, kao što je prikazano u sledećim tabelama.

Tabela 4: Sprovođenje OU – Glavne kategorije za period 2016-2021

Kategorija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Domaćinstva	-	393	140	-	-	-	533
Br. lokaliteta	-	8	2	-	-	-	10
Broj stanovnika	-	2,116	140	-	-	-	2,256
Generisani otpad (u tonama)	-	352	87	-	-	-	439

Tabela 5: Sprovođenje UO - Domaćinstva

Zona	Godina/Implementacije	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Našpale	2017		10					10
Sanovac	2017		32					32
Poluža	2017		102					102
Gede	2017		97					97
Koznik	2017		16					16
Bratotin	2017		34					34
Dobri Dol	2017		102					102
Saroš	2017		1					1
Petković	2018			127				127
Mrasor	2018			13				13
Ukupno		-	393	140	-	-		533

2.6. Uspostavljanje finansijskog sistema za upravljanje otpadom

Da bi očekivanja bila zadovoljavajuća za prihode od poreza i tarifa za otpad koje je planirano da se predstavlja krajem 2016. godine, veoma važno je uspostavljanje adekvatnog sistema za upravljanje otpadom, zbog toga opština Orahovac treba da obavlja aktivnosti budžetskog planiranja. Takvi planovi će uključiti formiranje budžetske linije za ostvarenje prihoda od poreza i tarifa službe odlaganja otpada, kao i budžetske linije za realizaciju ugovaranja usluge za upravljanje otpadom. S druge strane, upravljanje prikupljenim porezom je veoma značajno i time će se stvoriti finansijski sistem kojim se može lako upravljati u saradnji sa Direkcijom finansija. Za stvaranje finansijskog sistema, opština treba da bude opremljena softverom koji će biti u funkciji u okviru javne službe, ali biće povezan i sa Direkcijom finansija.

Do potpunog sprovođenja važećih zakona u kratkoročnom periodu – tokom 2017-2018, putem javnih poziva opština će sklopiti ugovor sa operaterima za prikupljanje i tretiranje otpada sa pravom naplate tarife usluga u predodređenim zonama za aktivnosti prikupljanja za kratkoročni period koji je prema zonama koje su prikazane u tabelama.

2.7. Poboljšanje sistema prikupljanja otpada

Opština Orahovac unutar perioda 2017-2021 planira da upravlja sa opštinskim/čvrstim otpadima u skladu sa Zakonom o otpadima, stoga tokom ovog perioda opština Orahovac će obezbediti neophodan budžet, putem poreza na otpad, koji će se prikupiti od strane stanovnika i malih poslovanja, koji odlažu svoje otpad zajedno sa otpadima domaćinstva i pravedno će ovo poveriti kompaniji za prikupljanje i prevoz komunalnih otpada, licenciranih od strane MŽSPP-a. Jedno takvo upravljanje otpada, uz naplaćivanje i od strane stanovnika (trenutno to nije moguće za opštinu), ali u slučaju ako se ne dopusti posebni kod od strane ministarstva finansija (problem ovaj i za ostale opštine), onda jedini način jeste da se nastavi sa trenutnim sistemom, gde javne/privatne kompanije vrše naplaćivanje, za usluge koje pružaju.

Stoga, Opština Orahovac je u potražnji modusa kako bi koristila trenutni sistem prikupljanja otpada, uz vršenje planiranja kako bi operatori bili ugovoreni po osnovi zona, na taj način da cela teritorija opštine bude pokrivena sa uslugama prikupljanja otpada, obuhvatajući i čišćenje puteva i održavanje zelenila.

Podela zona vršiće se uz napore da to bude što jednaka podela među operaterima. Opština zajedno sa kompanijama za upravljanje otpadom složila se da prikupljanje otpada u opštini bude podeljena u dve zone, gde u sledećim poglavljima pričaće se o tome u detaljima.

3. FINANSIJSKI PLAN 2016-2021

Finansijski plan za period 2016-2021 osnovan je na trenutnom stanju životne sredine, trenutnog organizovanja uticaja socijalnog stanja i faktora finansijskih mogućnosti u upravljanju otpadom u Opštini Orahovac.

Za stvaranje finansijskog plana 2016-2021 korišćeni su izvori informacija javne kompanije - RJ "Ambienti" kao i one privatne "Ekodrinia", uz korišćenje operativnih beleški kao i finansijskih informacija iz 2015. godine.

Za prepoznavanje osobina zona korišćene su informacije od popisa (zadnji cenzus), koji je služio za prepoznavanje zona i prostiranje domaćinstva. Na osnovu obrađenih informacija stvoren je sistem za obračun otpada, prostiranja stanovništva, gustine stanovništva.

Na osnovu merenja udaljenosti, prostiranja domaćinstva, stvorila se metodologija procene pokrivanja stanovništva sa uslugama upravljanja otpadom sa jedne strane kao i obračuna otpada na osnovu kategorija naselja, s druge strane. Generisanje otpada je zasnovan na vrste lokaliteta koje generišu različite otpade, kako po količini, tako i po njihovom sastavu, koje imaju i finansijske implikacije u upravljanju zavisno od obračunate udaljenosti koje se izražavaju u finansijskom trošku upravljanja otpadom. Za potrebe izrade OPUO, lokacije su podeljene u četiri dole navedena naselja.

- Urbane
- Ruralne
- Pred Urbane
- Duboko ruralne

Projektovanje količine generisanih otpada je zasnovano na modelu obračuna otpada na osnovu generisanih dnevnih otpada za jednu osobu zavisno od vrste naselja:

• Urbane	0.62 kg	• Ruralne	0.50 kg
• Pred Urbane	0.62 kg	• Duboko ruralne	0.40 kg

3.1. Glavne pretpostavke u finansijskom planu

Za finansijski plan Upravljanja otpadom potrebne su nekoliko pretpostavki osnovane na otežano stanje u sektoru upravljanja otpadom kao i na finansijske rezultate 2015/2016. Pretpostavke su osnovane na ciljeve opštine Orahovac za pružanje kvalitetnih usluga za građane i poslovanja, ne uzimajući u obzir moguće nove oblike ostalih ekonomskih operatera u upravljanju otpadom.

Glavne pretpostavke finansijskog plana su:

- Javna kompanija “Ekoregijoni” - RJ “Ambienti” i privatna “Ekodrinia” za poslovnu godinu 2015/2016 imaju pozitivno poslovanje,
- Kompanije koje deluju u sektoru UO označavaju porast baze klijenata, stope naplaćivanja, povećanja količine prikupljenih otpada
- Ulaganja se dešavaju na osnovu kratkoročnih potreba kao i u kapitalnim ulaganjima kako bi se ispunili ciljevi određeni od strane opštine Orahovac.
- Finansiranje ulaganje vršiče se od generisanja prihoda kao i od opštinskog budžeta. Izvori podrške ulaganja pretpostavlja se da budu dostižni na osnovu planiranih ulaganja.
- Troškovi upravljanja otpadom biće smanjeni kao rezultat novih ulaganja, modernizacije opreme, planiranja rasporeda i itinerara, kao i savremenog pristupa u oblasti upravljanja otpadom.
- Stopa prikupljanja planira se da označi porast u svim kategorijama klijenata (domaćinstva, mala poslovanja, velika poslovanja i institucije) u razumnim stopama.
- Stepem prikupljanja generisanih otpada očekuje se da označi porast tokom planiranog perioda

Tabela 6: Obuhvatanje domaćinstva u sistemu UO za period 2016-2021 (domaćinstva koja nisu pokrivena uslugama tokom 2015)

Kategorija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Domaćinstva	-	393	140	-	-	-	533
Broj naselja	-	8	2	-	-	-	10
Broj stanovnika	-	2,116	140	-	-	-	2,256
Generisani otpadi (ton)	-	352	87	-	-	-	439

3.2. Nova potrebna kapitalna ulaganja

Planirana ulaganja su zasnovana u četiri vrste ulaganja koja su identifikovana kao potrebnim za ostvarivanje dugoročnih ciljeva u sektoru UO i to su:

- Oprema za UO
- Prevozna sredstva i garaža
- Podizanje svesti javnosti
- Podela otpada

Sektor UO ima dobro prostiranje usluga u 93% domaćinstva koje su pokrivena sa uslugama, opremanje operatera sa opremom za upravljanje otpadom je na razumnom nivou, nema nekih posebnih potreba za dalja kapitalna ulaganja.

Kompanija "Ekoregioni" deluje na neadekvatnoj lokaciji za razvoj delatnosti, koja ne ispunjava potrebne uslove za razvoj aktivnosti, kao posledica predstavlja se potreba za premeštanje garaža i uprave na nekoj prikladnijoj lokaciji za razvoj aktivnosti.

Ulaganja na opremi za UO: zasnovane su na potrebama zamene amortizovanih kontejnera kao i pokrića novih tačaka sa novim kontejnerima, ulaganja u kontejnerima za domaćinstva koja nisu deo sistema UO-a. Vrednost ulaganja u ovoj kategoriji za petogodišnji period plana je 35.000 € izraženo kao učešće od ukupnog ulaganja gde učestvuje sa 26.0%

Prevozna sredstva i garaže: ulaganja su za premeštanje uprave na prikladnijim lokacijama za operisanje. Ulaganja se sastoje od troškova ulaganja na infrastrukturnim i građevinskim radovima. Vrednost ulaganja u ovoj kategoriji za period plana je 14.400 € izraženo kao učešće od ukupnog ulaganja, učestvuje sa 10.7%

Podizanje svesti javnosti: to su ulaganja koja su planirana za podizanje svesti za očuvanje čistoće i životne sredine u različitim oblicima, putem promotivnih aktivnosti za različite grupe građana. Vrednost ulaganja u ovoj kategoriji za planski period je 35.000 € izraženo kao učešće od ukupnog ulaganja, učestvuje sa 26.0%.

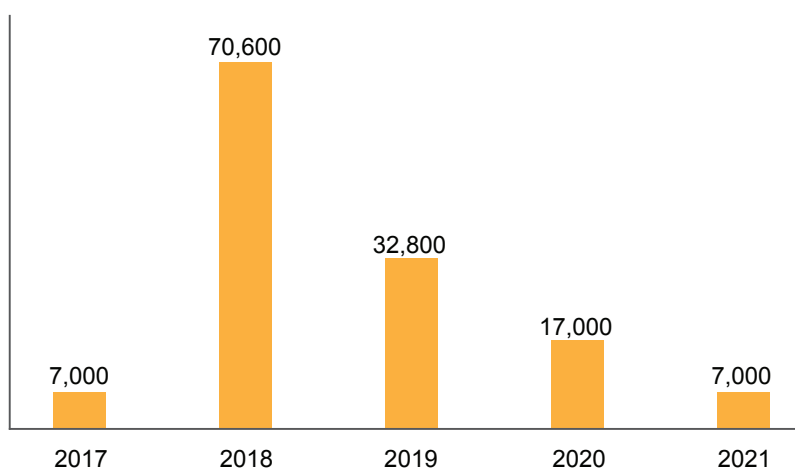
Odvajanje otpada: to su ulaganja iz opštinskog budžeta na taj način kako da omoguće prikupljanje i odvajanje otpada. Ulaganja su orijentisana ka stvaranju uslova za podelu otpada na izvoru. Vrednost ulaganja u ovoj kategoriji za planski period je 50.000 € izraženo kao učešće od ukupnog ulaganja, učestvuje sa 37.2%.

Ova kategorija ulaganja je od posebnog interesa:

- uz omogućavanje pružanja usluga novoj kategoriji klijenata, kojima se do sada nije pružila usluga
- pozitivni uticaj uopšteno na životnoj sredini
- smanjenje troška upravljanja otpadom za količinu otpada za reciklažu (prikupljanje, odlaganje u deponiji, prevoz, itd.)
- pružanje mogućnosti za ugrožene socijalne kategorije za generisanje prihoda za preživljavanje

Tabela 7: Investicije zasnovane na glavnim kategorijama za period 2016-2021

br	Kategorija	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno	U %
I.	Učešće za UO	-	35,000	-	-	-	35,000	26.0%
II.	Garaža	-	8,600	5,800	-	-	14,400	10.7%
III.	Podizanje svesti javnosti	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	35,000	26.0%
IV.	Odvajanje otpada	-	20,000	20,000	10,000	-	50,000	37.2%
	Ukupno	7,000	70,600	32,800	17,000	7,000	134,400	100.0%
	U %	5.21%	52.53%	24.40%	12.65%	5.21%	100.00%	

Graf 2: Investicije za period 2016-2021

Planirane investicije su u zavisnosti od vremena i vrednosti ulaganja, koje su podeljene u dva perioda ulaganja

- Period 2017/2018 u vrednosti od 77.600 €, (izraženo u procentu 57.74% od ukupnih opštih ulaganja),
- Period 2019/2021 u vrednosti od 56.800 € (izraženo u procentu 42.26% od ukupnih opštih ulaganja).

Tabela 8: Investicije zasnovane u dva investiciona perioda – za period 2016-2021

Br	Kategorija	2017/2018	2019/2021	Ukupno	U %
I.	Učešće za UO	35,000	-	35,000	26.0%
II.	Garaža	8,600	5,800	14,400	10.7%
III.	Podizanje svesti javnosti	14,000	21,000	35,000	26.0%
IV.	Odvajanje otpada	20,000	30,000	50,000	37.2%
	Ukupno	77,600	56,800	134,400	100.0%
	U %	57.74%	42.26%	100.00%	

Investicije će omogućiti postizanje ciljeva određenih sa strategijom Opštine Orahovac u upravljanju otpadom i povećanja kvaliteta usluga, isto tako imaće direktnih uticaja i na opšte troškove, uz smanjenje istih na osnovu korišćenja novih sredstava koje povećavaju efikasnost upravljanja otpadom.

3.3. Finansijska analiza sektora UO za 2016. godinu

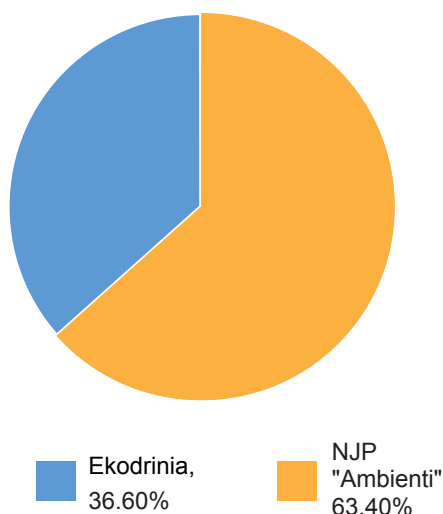
Sektor UO je zasnovan na pruženim uslugama od strane dve kompanije koje pokrivaju zonu sa uslugama u procentu 93.5% od opšteg broja domaćinstva u opštini. Broj klijenata obuhvaćenih u sistemu UO su 7.697 domaćinstva. Opština Orahovac na osnovu zadnjeg popisa sačinjava se od 8.230 registrovanih domaćinstva, sa brojem stanovnika od 56.208. Procenat pokrivanja sa uslugama UO je 7.697 domaćinstva, izraženo u procentu od 93.5% od opšteg broja domaćinstva, a van sistema UO su 533 domaćinstva i izraženo u procentu je 6.5% od opšteg broja domaćinstva.

3.3.1. Prihodi sektora UO za 2015. godinu

Prihodi sektora UO za 2015. godinu su u vrednosti od 354.486 €. Učešće na tržištu usluga UO je podeljeno među dva operatera sa nejednakim učešćem. Operater "Ekorergjioni" – RJ "Ambienti" učestvuje sa 63.4% (224.838 €), dok "Ekodrinia" 36.6% (129.648 €)

Tabela 9: Prihodi sektora UO za 2015. godinu

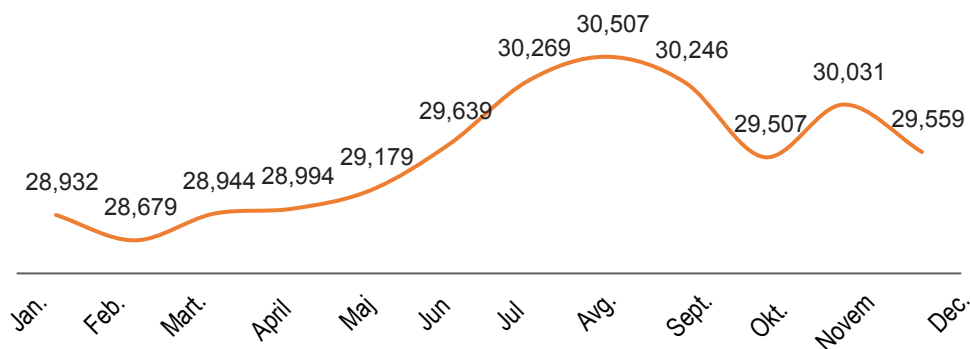
Kompanije UO	Ukupno	U %
RJ "Ambienti"	224,838	63.4%
Ekodrinia	129,648	36.6%
Ukupno	354,486	100.0%

Prihodi sektora za 2015. godine imaju sezonska kretanja, zavisno od uticaja zone od migracija u letnjoj sezoni i povećanja broja stanovnika iz dijaspore. Iskustvo zemlje da u letnjem periodu jun-septembar ima povećanje generisanja otpada od strane domaćinstva izraženo u procentu 15%-20% od godišnjeg proseka generisanja kao i prikupljanja otpada, koji ima uticaj na povećanje prihoda i naplaćivanja obaveza od pružanja usluga UO-a. Porast prihoda je izražen kod operatera "Ekoregijoni" - RJ "Ambienti" dok operater "Ekodrinia" je izvestio da ima nepromenljive prihode.

Tabela 10: Prihodi sektora UO za 2015. godinu

Meseci	Jan	Feb.	Mart.	April	Maj	Jun	Jul	Avg.	Sept.	Okt.	Novem.	Dec.	Ukupno
RJ "Ambienti"	18,128	17,875	18,140	18,190	18,375	18,835	19,465	19,703	19,442	18,703	19,227	18,755	224,838
Ekodrinia	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	10,804	129,648
Ukupno sektor	28,932	28,679	28,944	28,994	29,179	29,639	30,269	30,507	30,246	29,507	30,031	29,559	354,486

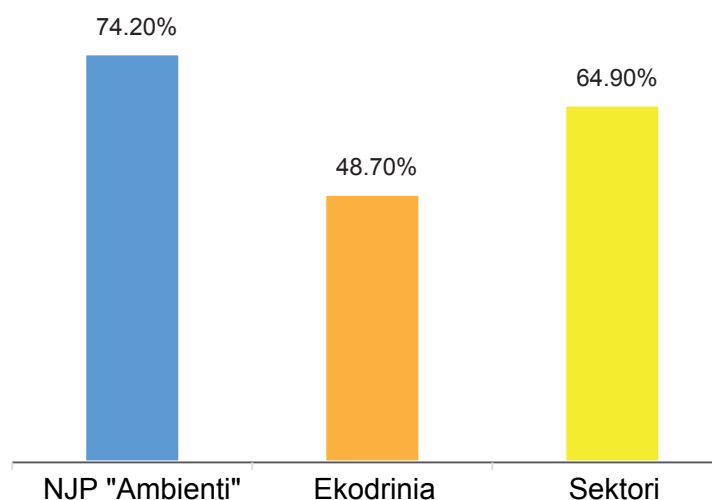
Graf 3: Prihodi sektora UO za 2015. godinu

3.3.2. Naplaćivanje obaveza sektora UO za 2015. godinu

Naplaćivanje prihoda za sektor UO je presudan pokazatelj finansijskog učinka koji utiče na poslovanje operatera kao i na kvalitet usluga. Naplaćivanje u ovom sektoru je u stopi od 64.9% koja je zadovoljavajuća na nivou zemlje. Naplaćivanje prihoda operatera "Ekoregijoni" - RJ "Ambienti" je 74.2% što je vidljivo veće od drugog operatera "Ekodrinia" sa 48.7%. Plan OU kao ključni cilj ima povećanje stope naplaćivanja sa merama delovanja u sektoru, koje će omogućiti jedno zdravo finansijsko i pravno okruženje u cilju povećanja svesti za ispunjenje obaveza pruženih UO usluga.

Tabela 11: Stopa naplate prihoda za 2015. godine

UO Kompanije	Fakturisanje	Naplaćivanje	% naplaćivanja
RJ "Ambienti"	224,838	166,935	74.2%
Ekodrinia	129,648	63,128	48.7%
Sektor	354,486	230,063	64.9%

Graf 4 : Stopa naplaćivanja prihoda za 2015. godinu

3.3.3. Klijenti sektora UO za 2015. godinu

Klijenti sektora UO u broju su 7.697 domaćinstva za dva trenutna operatera u različitim udaljenostima od urbanog centra. Operater "Ekoregijoni" – RJ "Ambienti" koncentrisan je u urbanim i ruralnim zonama sa celokupnim pokrićem dok operater "Ekodrinia" i ima pokriće u ruralnim zonama. Udaljenost klijenata ima direktan uticaj na troškove upravljanja otpadom, kao rezultat ima i uticaj i na profitabilnost operatera.

Tabela 12: Domaćinstva rasprostranjena od centra na osnovu operatera u sektoru UO

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno
RJ "Ambienti"	3,072	631	655	1,136	248	5,742
Ekodrinia	-	161	395	734	1,111	2,401
Total	3,072	792	1,050	1,870	1,359	8,143
	37.7%	9.7%	12.9%	23.0%	16.7%	100.0%

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno
RJ "Ambienti"	100%	80%	62%	61%	18%	71%
Ekodrinia	0%	20%	38%	39%	82%	29%

3.3.4. Tretiranja otpada za 2015. godinu

Tretiranje otpada domaćinstva od strane operatera u sektoru UO za 2015. godinu izraženo u tonama je 8.042 tona, mesečni prosek tretiranih otpada (prikupljenih) je 670 tona.

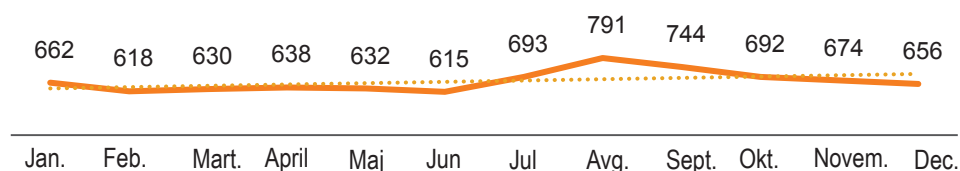
Odnos učešća tretiranja otpada za 2015. godinu između operatera je sledeći, "Ekoregijoni" - RJ "Ambienti" sa 64.7% (5.200 ton otpada), dok privatni operater "Ekodrinia" izraženo u procentima učestvuje sa 34% (2.842 tona otpada).

Tretiranje prikupljenih otpada može se izraziti i prema uticaju sezone u porastu tretiranih otpada. Porast tretiranih otpada označava porast u junu-septembru kao posledica povećanja broja stanovnika u to vreme.

Tabela 13: Odnos učešća u tretiranju otpada za 2015. godinu

Mesec	RJ "Ambienti"	Ekodrina	Ukupno	RJ "Ambienti" u %	Ekodrina u %
Januar	433	228	662	65.5%	34.5%
Februar	433	184	618	70.2%	29.8%
Mart	433	196	630	68.8%	31.2%
April	433	205	638	67.9%	32.1%
Maj	433	199	632	68.6%	31.4%
Jun	433	181	615	70.5%	29.5%
Jul	433	260	693	62.5%	37.5%
Avgust	433	358	791	54.8%	45.2%
Septembar	433	310	744	58.3%	41.7%
Oktobar	433	258	692	62.7%	37.3%
Novembar	433	240	674	64.3%	35.7%
Decembar	433	223	656	66.0%	34.0%
Ukupno	5,200	2,842	8,042	64.7%	35.3%

Izvor: Podaci su obezbeđeni od kompanija

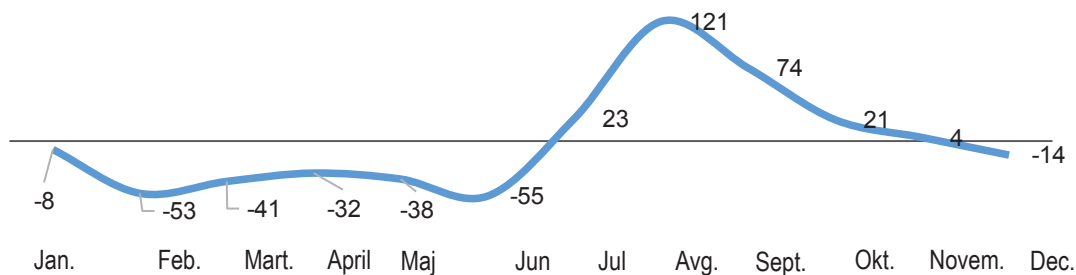

Graf 5: Odnos učešća tretiranja otpada za 2015. godinu

Obračun uticaja sezone na tretiranje otpada zasnovano na devijaciju prosečne mesečne količine (670 ton) od ukupne mesečne količine tretiranih otpada od strane operatera izraženo je za mesec jul-novembar, posebno u mesecima jun-avgust gde otpadi označavaju veliki porast.

Tabela 14: Obračun sezone tretiranja otpada za 2016

Mesečni prosek otpada	670 tona		
Mesec	Ukupno	Raz. od pros. u vrednosti	Razl. od pros. u vrednosti %
Januar	662	-8	-1.3%
Februar	618	-53	-7.9%
Mart	630	-41	-6.1%
April	638	-32	-4.8%
Maj	632	-38	-5.7%
Jun	615	-55	-8.3%
Jul	693	23	3.4%
Avgust	791	121	18.0%
Septembar	744	74	11.0%
Oktobar	692	21	3.2%
Novembar	674	4	0.5%
Decembar	656	-14	-2.1%
Ukupno	8,042		

Graf 6 : Obračun sezone tretiranja otpada za 2016.

Primenom modela procenjena količina obračunatog otpada godišnje je 10.611 tona. Poređenjem tretiranog i obračunatog otpada procenjeno je da se godišnje ne tretiraju 2.569 tona otpada izraženo u procentima 24,2%, koji je uskladišten na različitim lokacijama i oblicima.

Tabela 15: Odnos između obračunatog i tretiranog otpada za 2015.

Mesec	Obračunato	Tretirano	Razlika
Januar	873	662	211
Februar	815	618	197
Mart	831	630	201
April	842	638	204
Maj	834	632	202
Jun	811	615	196
Jul	914	693	221
Avgust	1,043	791	253
Septembar	981	744	238
Oktobar	913	692	221
Novembar	889	674	215
Decembar	866	656	210
Ukupno	10,611	8,042	2,569

3.4. Finansijsko sprovođenje LPUO za period 2016 -2021

Glavni cilj ovog plana je potpuno pokrivanje zone sa uslugom UO-a u periodu plana. U 2016. godini postoje 10 (deset) lokacija koje su delimično pokrivenne uslugom UO-a:

- Domaćinstva 533
- Broj lokacija 10
- Broj stanovnika 2,256
- Generisani otpad (TON) 439

Tabela 16: Lokacije delimično pokrivene uslugom UO-a u 2016

Zona	Zona	Udaljenost KM	Rang Km.	Br. stanovnika	Domaćinstva	Domaćinstva/Pokrivena	Domaćinstva/Nepokrivena	God. Gener. Odp.-Tone	Nepravilj otpad.	Koef. pokr. u%	Koef. nepokr. u %
Našpale	Zona 2	7	6-9	220	32	22	10	40	13	68.3%	31.7%
Senovac	Zona 2	7	6-9	687	101	69	32	125	39	68.6%	31.4%
Poluža	Zona 2	11	9-12	808	162	60	102	147	93	37.1%	62.9%
Gede	Zona 2	12	9-12	660	165	68	97	120	71	41.2%	58.8%
Koznik	Zona 2	13	12-40	164	24	8	16	24	16	33.3%	66.7%
Bratotin	Zona 2	21	12-40	396	58	24	34	58	34	41.4%	58.6%
Dobri Dol	Zona 2	21	12-40	799	138	36	102	117	86	26.1%	73.9%
Saroš	Zona 2	23	12-40	6	2	1	1	1	0	50.0%	50.0%
Petković	Zona 2	28	12-40	731	183	56	127	107	74	30.6%	69.4%
Mrasor	Zona 2	32	12-40	191	28	15	13	28	13	53.6%	46.4%
Ukupno				4,662	892	359	533		439	40.3%	59.7%

Tabela 17: Uključivanje domaćinstava u sistem UO-a za period 2017-2021

Kategorija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Domaćinstva	-	393	140	-	-	-	533
Broj lokacija	-	8	2	-	-	-	10
Broj stanovnika	-	2,116	140	-	-	-	2,256
Generisani otpadi (tone)	-	352	87	-	-	-	439

Tabela 18: Obračun prihoda – sprovođenje UO-a 2016-2021

Kategorije	2016	2017	2018
Domaćinstva	-	393	140
Obračunati prihodi (tarifa 4.5 evra) godišnje	-	21,232	7,545
Isključeni od plaćanja	20.0%	20.0%	20.0%
Planirani prihodi	-	16,986	6,036
Godišnji prihodi	-	16,986	6,036
Ukupni prihodi (Kumulativni)	-	16,986	23,021

4. STRATEŠKA PROCENA UTICAJA NA ŽIVOTNE SREDINE

Strateška Procena Uticaja na Životnu Sredinu (SPUŽS) je sistematski proces za procenu posledica životne sredine predloženih politika, inicijativa jednog plana ili programa u svrhi osiguranja da su one u potpunosti uključene i tretiraju se na odgovarajući način u najranijoj odgovarajućoj fazi za odlučivanje, na istom nivou sa ekonomskim i socijalnim pitanjima.²

Glavni cilj SPUŽS-a je obezbeđivanje visokog nivoa zaštite životne sredine i doprinos promociji održivog razvoja. SPUŽS ima za cilj poboljšanje plana ili programa, predlažući ciljeve ili nove strategije, kao i razmatrajući predložene strategije i sugerirajući one koje bi mogle biti najbolje u smislu zaštite životne sredine i minimiziranje i sprečavanje uticaja i rizika na životnu sredinu. SPUŽS kao proces trebalo bi da počne u početnim fazama procesa pripreme plana i treba se razviti paralelno sa planom i da bude u potpunosti integrisana u njega.

Osnovni principi na kojima se zasniva SPUŽS su :

- **Princip održivog razvoja**, što znači preispitivanje i uključivanje bitnih aspekata životne sredine za pripremu i usvajanje određenih planova i programa i uz potvrdu uslova za očuvanje materijalnih dobara, vrednosti kulture i prirode, prostora, biodiverziteta, divljih vrsta biljaka i životinja i autohtonih ekosistema, odnosno racionalnim korišćenjem prirodnih resursa, doprinosi održivom razvoju.
- **Princip integriteta**, koji zahteva sprovođenje politike za zaštitu životne sredine se ostvaruje putem planova i programa koji se zasniva na uključenje uslova zaštite životne sredine, odnosno očuvanje i održivo korišćenje prirodnih resursa i biodiverziteta u međusektorskim planovima i programima.
- **Princip staranja**, označava da se svaka aktivnost treba sprovesti na takav način da, pre usvajanja, spreči ili smanji negativne uticaje određenih planova i programa na životnu sredinu i obezbedi racionalno korišćenje prirodnih resursa i smanjuje rizik za ljudsko zdravlje i materijalna dobra.
- **Princip hijerarhije i koordinacije**, kojim se određuje da je procena uticaja planova i programa koje se sprovode na centralnom nivou za planove i programe koji se donose u centralnom i lokalnom nivou i da u postupku SPUŽS-a, planova i programa, povećan nivo transparentnosti u donošenju odluka obezbeđuje se kroz međusobnu koordinaciju nadležnih organa i organizacija u postupku davanja saglasnosti za SPUŽS, kroz konsultacije, odnosno obaveštenja i davanja mišljenja za te planove i programe.
- **Princip javnog informisanja**, koji se sprovodi u cilju informisanja javnosti o planovima ili posebnim programima i njihovog potencijalnog uticaja na životnu sredinu i u cilju pružanja pune transparentnosti u toku pripreme, donošenja i odobravanja planova ili programa, pre donošenja odluke, kao i nakon odobrenja plana ili programa, javnost svakako mora imati pristup informacijama koje se odnose na te planove ili programe i njihovu modifikaciju .

Na Kosovu SPUŽS je regulisan Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu (Zakon br. 03/230), koji određuje uslove, oblik i postupke za sprovođenje SPUŽS-a. Ovaj zakon je u skladu sa zahtevima Direktive Evropske Unije o strateškoj proceni uticaja (Strategic Environmental Assessment Directive 2001/42/EC).

² Sadler and Verheem, 1996

Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, specificira da se postupak SPUŽS-a sastoji od:

- Pripreme izveštaja SPUŽS-a u vezi sa značajnim uticajem nacrta plana ili programa (PP) ako taj plan/program nakon skeniranja prema kriterijumima utvrđenim zakonom ima negativan uticaj na životnu sredinu;
- Konsultacije relevantnih organa kao i šire javnosti, o Nacrtu plana ili programa i pratećeg izveštaja SPUŽS-a;
- Razmatranja izveštaja za SPUŽS i rezultata konsultacija u donošenju odluka;
- Saopštavanje rezultata SPUŽS-a i uključivanje njenog rezultata u planu ili odgovarajućem programu.

U skladu sa Zakonom br. 03/230 konkretno na osnovu člana 3, SPUŽS je obavezan za sledeće planove i programe:

- Planovi i programi koji su pripremljeni za prostorno planiranje, urbanizam, korišćenje zemljišta, poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo, lov, energetiku, industriju, rudarstvo, saobraćaj, **upravljanje otpadom**, upravljanje vodama, telekomunikaciju, turizam i predstavljaju okvir za buduće projekte razvoja koji podležu SPUŽS-u prema Zakonu o SPUŽS-u;

Sa druge strane, posmatrajući ciljeve koje ovaj plan namerava da postigne, može se zaključiti da se ne priprema izveštaj za SPUŽS o Planu upravljanja otpadom (PUO) u opštini Orahovac i to je u skladu sa gore navedenim članom. Tačka 2 ovog člana naglašava da “ **...SPUŽS je obavezan za planove u oblasti upravljanja otpadom ...** ” ; Ali, u drugom delu tog stava se nastavlja “ **... koji obezbeđuju okvir za razvoj budućih projekata koji podležu proceni uticaja na životnu sredinu, u skladu sa zakonom ...** ”

Dok član 5. glasi:**Član 5. Utvrđivanje potrebe za SPUŽS-om**

1. Nadležni organ će odrediti istraživanje svakog slučaja pojedinačno, na osnovu kriterijuma iz Aneksa 1, za planove i programe iz člana 3. stav 3. i 4. ovog zakona, da li imaju značajan uticaj na životnu sredinu kako bi bili podložni SPUŽS-u.
2. Radna grupa za pripremu LPUO-a, pozivajući se na gore navedene odredbe je pregledala LPUO poređenjem sa kriterijumima iz Aneksa 1 Zakona o SPUŽS-u, i odakle je takođe zaključio da LPUO ne očekuje da će imati velikog uticaja na životnu sredinu, i kao takav ne podleže postupku SPUŽS-a.

Plan upravljanja otpadom uključuje:

- Nabavku opreme za upravljanje otpadom
- Transportna sredstva /Garaže
- Podizanje svesti javnosti
- Odvajanje otpada

Plan upravljanja otpadom ne uključuje:

- Projekte i velike građevinske intervencije koje utiču na životnu sredinu
- Izgradnju deponija
- Izgradnju prateće infrastrukture, kao što su transfer stanice otpada ili postrojenja za tretiranje otpada
- Ostale projekte, za koje će prema zakonu biti potrebna procena uticaja na životnu sredinu;

ANALIZA UPOREĐIVANJA KRITERIJUMU ANEKSA 1 ZAKONA O SPUŽS Br. 03/L-230, KAO I AKTIVNOSTI UO OPŠTINE ORAHOVAC

Kriterijumi za procenu prema Aneksu 1 Zakona o SPUŽS-u	Efekti Lokalnog plana upravljanja otpadom (LPUO) opštine Orahovac
1. Karakteristike plana i programa, imajući u vidu posebno	
1.1. Stopu u kojoj meri plan ili program uspostavlja okvir projekata i drugih aktivnosti, ili njihovog odnosa prema lokaciji, prirodi, veličini i uslovima rada ili sa određenim izvorima,	LPUO ne predviđa razvoj projekata (infrastrukture, prateće objekte u tretmanu otpada), koji će biti predmet postupka u skladu sa zakonom o SPUŽS-u. Glavni ciljevi će biti što veća pokrivenost opštinske teritorije sa uslugama prikupljanja otpada.
1.2. stepen u kome plan ili program utiče na uključene planove i programe u hijerarhiji,	Ovaj plan je u skladu sa Razvojnim planom opštine, kome je takođe vršen SPUŽS, a ne utiče na druge postojeće planove bilo opštinskih ili nacionalnih.
1.3. Povezivanje plana ili programa za integraciju životne sredine, posebno s obzirom na promovisanju održivog razvoja,	U principu, plan je u skladu sa principima održivog razvoja, predlaganjem mera za pokrivanje najšireg mogućeg obuhvata potrošača, povećanjem kvaliteta usluga, ali i promocijom odvajanja otpada na izvoru.
1.4. problemi životne sredine koji se povezuju sa planom ili programom.	Kod ciljeva postavljenih u okviru Lokalnog plana za upravljanje otpadom za opštinu Orahovac ne susreću se mogući ekološki problemi koji mogu da pročistiću kao rezultat realizacije gore navedenih ciljeva.
1.5. usklađenost plana ili programa za sprovođenje zakona o životnoj sredini (npr. planova i programa koji se odnose na upravljanje otpadom i zaštite voda).	Treba reći da se plan kao plan traži na osnovu zakona bilo iz oblasti zaštite životne sredine ili lokalne samouprave, a cilj je da promoviše održivi razvoj, poboljšanje kvaliteta života i životne sredine itd Između ostalog, treba napomenuti da su ovaj plan i svi ciljevi sadržani u ovom planu u potpunosti u skladu sa Razvojnim planom opštine, koji je prošao kroz proces SPUŽS-a.
2. Karakteristike efekata i oblasti na koje može uticati, uzimajući u obzir posebno;	
2.1. verovatnoću, trajanje, učestalost i prirodu efekata,	LPUO obuhvata period od 5 godina (2016-2021). Tokom ovih godina, očekuje se rast efekata koji će biti pozitivan. (Pogledajte tačku 1.3)
2.2. Kumulativnu prirodu uticaja	Plan ne predviđa efekte koji bi u kumulativnom kontekstu mogli dovesti do posledica po životnu sredinu. Naprotiv, umesto povećanja pokrivenosti sakupljanja otpada, biće smanjenja otpuštanja otpada bez kontrole (ilegalnog) otpada, koje direktno doprinosi podizanju kvaliteta životne sredine u opštini.
2.3. pograničnu prirodu efekata,	Neće biti neželjenih pograničnih efekata. Lokalni plan upravljanja otpadom je lokalnog karaktera. Očekuju se pozitivni efekti, koji će biti direktni
2.4. Rizik ljudskog zdravlja na životnu sredinu (npr. usled nesreće),	Ne predviđa se da bude rizika za ljudsko zdravlje, jer se ne predviđaju nesreće.

2.5. stepen i prostorni rasprostranjenost efekata (geografska oblast i broj stanovnika koji će verovatno biti pogođeni)	Pozitivni efekti životne sredine ovog plana, do kraja 2021. će uticati na 100 % teritorije, i 62300 stanovnika opštine Orahovac.
2.6. vrednost i ranjivost oblasti koja će verovatno biti ugrožena kao rezultat:	
2.6.1. posebne prirodne karakteristike ili kulturno nasleđe,	Pošto LPUO ne predviđa fizičke smetnje, izgradnju objekata, infrastrukture, seču šuma, zauzimanje zemljišta, iskopavanja, itd., neće biti štete/degradacije oblasti prirode ili kulturne baštine
2.6.2. prekomerni ekološki standardi i ograničene vrednosti,	LPUO ne predviđa projekte koji će rezultirati sa emisijama bilo u vazduhu ili vodi, koja će biti predmet razmatranja u kontekstu prevladavanja standarda ili granične vrednosti.
2.6.3. intenzivno korišćenje zemljišta.	LPUO ne predviđa zauzetosti ili korišćenje zemljišta, sve akcije prema ciljevima će se vršiti u postojećem stanju.
2.7. efekti na oblastima ili površinama koje imaju priznat nacionalni status, zajednice ili međunarodni status zaštite	Opština Orahovac se nalazi na jugozapadu Kosova. Graniči se na severu sa opštinom Klina, na istoku sa opštinom Suva Reka, na zapadu sa Đakovicom, dok na jugu sa Prizrenom. Teritorija opštine Orahovac je uglavnom ruralno područje, šumsko i u njegovoj neposrednoj blizini nalazi se Manastir Zočište i selo Velika Hoča koji imaju zaštitni status, nacionalni i zajednice, ali očekuje se da će LPUO imati samo pozitivan efekat.

5. PODIZANJE SVESTI JAVNOSTI

Sve zainteresovane strane treba da imaju jasne ciljeve LPUO-a. Svest se stvara stvaranjem jakog identiteta plana i da se to komunicira dosledno i jednoobrazno. Podrška od strane javnog sektora je od suštinskog značaja za zajednicu kako bi se identifikovalo zašto je važno da se promeni ponašanje prema upravljanju otpadom i na taj način prihvatiti potrebu za odlaganje otpada kao što bi trebalo da bude, znači da se priznaje da je i sama zajednica deo lanca u upravljanju opštinskim otpadom.

Sledeći deo objašnjava svest javnosti za sprovođenje LPUO-a za opštinu Orahovac.

5.1. Javna svest i strategija informisanja

Strategija za svesnost će biti posebna strategija, koja će omogućiti sprovođenje LPUO-a uključujući više aktera, važno je da ova strategija bude u skladu i sa nacionalnim politikama i kao takva bi mogla imati 4 tačke:

- Svrhe - glavni ciljevi/ciljevi po zakonodavstvu na snazi
- Ključna pitanja – fokus na ključnim lokalnim pitanjima
- Strategija i sprovođenje – poruke orijentisane za širu javnost, način komunikacije i tehnike za postizanje ovih ciljeva
- Prenos poruka – to bi uključilo razvoj ključnih poruka, podizanje svesti i edukaciju uključenih strana.

Kampanja javne svesti će stvoriti osnov s obzirom na ciljeve plana koji će se postići, a kao primer mogu obuhvatiti:

- a. Objašnjenje novih linija i suštine pokrivenosti teritorije sa uslugama upravljanja otpadom.
- b. Povećanje učešća javnosti u aktivnostima reciklaže, ali i kako je navedeno u dokumentu, da se pokreću inicijative za odvajanje otpada na izvoru.
- c. Dalje unapređenje infrastrukture za upravljanje otpadom.

5.1.1. Ciljevi

Kontekst za ovu strategiju komunikacije će biti postavljen na više nivoa koji su međusobno povezani a to su:

- Politike EU-a

Kao što je poznato, politike EU-a o upravljanju otpadom daju konkretne ciljeve gde treba da postigne svaka zemlja koja teži članstvu i koji moraju biti ispunjeni. Pored ostalog, tu spadaju direktive za deponije, direktive za upravljanje otpadom, mere koje treba preduzeti na lokalnom nivou u upravljanju otpadom itd. Ovi ciljevi navedeni u direktivama veoma često predstavljaju izazov i zahtevaju promenu dosadašnjeg pristupa, traži se češće interaktivnije učešće javnosti.

- Nacionalna politika o upravljanju otpadom

Na Kosovu postoji zakon o upravljanju otpadom, strategija i plan Republike Kosova o upravljanju otpadom, koji kao dokumenti mogu poslužiti kao dobar vodič i da pomognu i dalje opštinama u sprovođenju LPUO. Već je pokrenut još jedan projekat o upravljanju otpadom (Takmičenje za čistu životnu sredinu) koji je podržan od strane GIZ-a i realizuje se uz pomoć MSPP-a i ima za cilj da poboljša usluge upravljanja otpadom u kosovskim opštinama i putem kojeg institucije odgovorne za pružanje usluga upravljanja čvrstim otpadom će takođe dobiti pristup kapitalnim investicijama za razvoj njihovog sistema integrisanog upravljanja čvrstim otpadom na osnovu njihovog učinka.

Za postizanje ovih ciljeva potrebna je što aktivnija saradnja zainteresovanih strana iz celog regiona. Svi akteri treba da budu u stanju da identifikuju zašto treba da se desi ova promena dosadašnjeg pristupa u pogledu upravljanja otpadom.

Neki od predloga za što direktniji pristup javnosti i prenošenje poruke mogu biti sledeći:

- Ekološko obrazovanje u školama u opštini, putem osnivanja klubova za zaštitu životne sredine u školama
- Organizovanje studijskih poseta deponijama otpada da se izbliza vidi njihovo upravljanje i važnost smanjenja otpada prema učenju o zelenim površinama
- Takmičenja među školama u slikanju sa tematikom otpada
- Takmičenja među školama u izgradnji/dizajniranju od recikliranog otpada
- Zahvalnice za privatne kompanije za njihova dostignuća i doprinos unapređenju upravljanja otpadom u opštini
- Kompostiranje kod kuće (mogućnost dobijanja kompostera putem donacija)
- Promovisanje reciklaže u školama
- Godišnje organizovanje jednog događaja, koncerta/polumaratona protiv otpada.

Svi ovi predlozi ukoliko se sprovode doprineće podizanju svesti građana, počev od učenika osnovnih škola i prenoseći u njihove domove i ovu strategiju podizanja svesti javnosti naravno koja je u skladu sa pripremljenim LPUO i to će takođe pomoći:

- smanjenju količine proizvedenog otpada
- podizanju svesti o izdvajanju otpada na izvoru

5.1.2. Glavna pitanja

Biće dve glavne centralne kampanje u početnoj strategiji javnog informisanja i svesti za opštinu Orahovac i to su:

Zadatak je hitan - Kampanja će na lokalnom nivou utvrditi obim zadatka i stvoriti vezu između nje i potrebe za sve da učestvuju u lokalnim inicijativama koje se organizuju u opštini Orahovac.

Opština je spremna - Kampanja će jasno ilustrovati da su opštinske vlasti spremne da odgovore na ovaj izazov.

Sa terminima kao što su npr. **“To je ono što vam treba/možete da uradite”** - jasne i jednostavne poruke će se prenositi zainteresovanim stranama (domaćinstvima, školama, poslovanjima i poljoprivredi, liderima zajednice, itd.) u vezi sa jednostavnim svakodnevnim zadacima koje oni mogu da urade kako bi pomogli u postizanje ciljeva. Ovo će uključiti jasne poruke o sprečavanju i smanjenju količine otpada koje bi bile povezane sa događajem “Takmičenje u trčanju/koncert protiv otpada”

5.1.3. Strategija i sprovođenje

Strategija će obuhvatiti izvestan broj povezanih elemenata, nekih privremenih a nekih stalnih. Privremeni aspekti će se uglavnom odnositi na podizanje svesti, a oni stalni na aspekte obrazovanja.

5.1.4. Prenošnje poruka

Kampanje će obuhvatiti četiri faze:

- **Razvoj** - Identifikovanje glavnih poruka i slika i razvoj komunikacija (sredstva i materijal). Fleksibilan pristup je suštinski prilikom sprovođenja kampanje komunikacije i edukacije, jer situacija na terenu može varirati u zavisnosti od pitanja koja se pojavljuju.
- **Podizanje svesti:** treba biti visokog profila, sa širokim uticajem, u cilju uključivanja i oduševljavanja za delovanje čak i najvećih aktera i zainteresovanih strana
- **Edukacija** – gore navedeni program koji se konstantno ponavlja kako bi se pitanje otpadnih materija zadržalo u glavama ljudi i istovremeno da pruži savete i informacije o tome šta i kako da se uradi da bi se učestvovalo; stalno informisanje će pomoći u održavanju nivoa podizanja svesti.
- **Procena** - sprovodeći plan treba se istovremeno vršiti merenje da se identifikuje gde se mogu ponovo pojaviti neophodne poruke, kao i gde se uspeh može primetiti, registrovati da bi se pomoglo u održavanju motivacije.

6. AKCIONI PLAN

6.1. Pojašnjavanje odgovornosti građana, poslovanja i lokalnih vlasti

Opština Orahovac na prvom mestu kao glavna odgovorna strana za upravljanje i odvijanje sistema otpada na njenim administrativnim granicama, s druge strane, stanovnici i poslovne firme takođe uzimajući aktivnu ulogu, kao što je gore navedeno u poglavlju "Podizanje svesti" oni zajedno moraju izgraditi odgovarajuću sistem UO, preuzimajući odgovornosti svaki pojedinačno i zajedno:

Stanovnici

Stanovnici su obavezni da plaćaju takse za usluge prikupljanja otpada u rokovima utvrđenim od strane opštine Orahovac.

Poštovanje pravila odlaganja

Jedna od glavnih karika pravilnog funkcionisanja Plana upravljanja otpadom je da i stanovnici pre svega poštuju i ne zanemaruju načine odlaganja utvrđene od strane opštine. Stanovnici koji žive u onim delovima grada gde se obavlja posebno prikupljanje kartona i metala, izdvajaju stvari koje se mogu reciklirati, pravilno i u skladu sa uputstvima izdatim od strane opštine.

Planirana aktivna saradnja

Stanovnici aktivno saraduju sa merama preduzetim od strane opštine za sprovođenje plana upravljanja otpadom. Opština u većini slučajeva čini maksimum da održi kontrolu nad zagađenjem otpadom, ali je u većini slučajeva to nemoguće da se postigne, tako da se od građana traži da se osiguraju da su mesta koja ih okružuju čista, dakle da se samo-uključuje u čišćenje prostora koji ih okružuje.

Poslovanja

Princip zagađivač plaća

Poslovanja plaćaju u rokovima utvrđenim od strane opštine.

Poslovanja velikih razmera, treba pojedinačno da vrše ugovaranje za usluge prikupljanja i prevoza sa pružaocem usluga licenciranim od strane Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja.

Stoga, poslovanja velikih razmera ugovarajući uslugu prikupljanja otpada, na godišnjem nivou, trebaju da prijave opštini količinu odlaganog otpada, to će omogućiti opštini da vodi evidenciju o vrsti i količini proizvedenog otpada od velikih poslovanja u opštini, da evidentira i identifikuje ako se iz bilo kog razloga njihov otpad baca negde drugde npr. na divljim deponijama.

Pozivajući se na princip "Zagađivač plaća" opštini će sa ovim evidentiranim činjenicama biti lakše da kazni zagađivača.

Sdruge strane, Opština ne bi trebalo da ima ulogu "čuvara", već putem raznih inicijativa treba da uključi i poslovanja u lanac upravljanja otpadom, a i poslovanja će trebati da aktivno učestvuju u aktivnostima za smanjenje, reciklažu i ponovnu upotrebu kao nosioci ili oni koji podržavaju specifične aktivnosti.

Lokalna vlast

Pravilno odlaganje otpada

Opština ulaže napore da stvori službu za prikupljanje i zdrav prevoz, uzimajući u obzir efikasnost, životnu sredinu i higijenu. Opština nastoji da minimizira otpad putem aktivnosti 3R, zajedno sa stanovnicima i poslovanjima prema aktivnostima koje su predstavljene u poglavlju "Podizanje svesti".

Sprovođenje

OJU je odgovorna za sprovođenje plana. Opština, u skladu sa Zakonom o otpadu, će ažurirati Uredbu o upravljanju otpadom, u kojoj, nakon što je preuzela naplaćivanje naknade za otpad, treba takođe da revidira i naknade i na kraju da predviđa i mehanizme za poboljšanje naplate, uključujući uslovljavanje pružanja određenih komunalnih usluga plaćanjem naknade za otpad.

OJU izveštava o sprovođenju ovog LPUO Skupštini opštine svake godine, na osnovu Godišnjeg plana Skupštine opštine. OJU takođe izveštava Komisiji za javne službe najmanje jednom godišnje, ili na zahtev Komisije.

Takođe, Odeljenje inspekcije, u saradnji sa agencijama za sprovođenje zakona, će preduzeti mere da sprovede odredbe Administrativnog uputstva o mandatnim kaznama kao i drugog relevantnog zakonodavstva za sprečavanje i kažnjavanje kršenja koje se odnose uglavnom na ilegalno odlaganje otpada.

6.2. Kratak pregled plana za sprovođenje 2016-2021

Br	Mere	Cilj investicije	Akcije Rukovodeća agencija	Vremenski period (tromesečje-TM)	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1	O1 M1	Završetak LPUO-a	Radna Grupa/DEM-OS	TM3 2016.						
2	O1 M2	Javna rasprava	Radna Grupa/DEMOS	TM4 2016.						
3	O1 M3	Odobrenje u Skupštini opštine	Radna Grupa	TM4 2016.						
4	O1 M4	Ažuriranje LPUO-a	Radna Grupa	TM2 2018.						
5	O2 M1	Opština priprema unutrašnji pravilnik o radu za preduzeće koja se bavi čišćenjem/zelenilom po zonama, posebno za uslugu čišćenja gde će se odrediti dužnosti i prava osoblja	Opština	TM1 2017.						
6	O2 M2	Formiranje i jačanje sektora za upravljanje otpadom	Opština	TM2 2017.						
7	O2 M3	Poboljšanje usluga prikupljanja od postojećih kompanija u prelaznom periodu. Pružanje usluga prikupljanja otpada od strane privatnih operatera ili osnivanja javnog preduzeća	Opština /Operateri UO/privatni sektor/NVO/ Stanovnici	2017.-2021.						
8	O3 M1	Smanjenje broja divljih deponija i pretvaranje jednog njihovog dela u prostore pogodne za stanovnike	Opština /Operateri UO/privatni sektor/NVO/Stanovnici	2017.-2021.						
9	O3 M2	Postepeno povećanje uključivanja stanovništva u sistemu tretiranja otpada	Opština/MSPP/ Operateri UO/privatni sektor/NVO/Stanovnici/Opštinski obrazovni sistem	2017.-2021.						
10	O3 M3	Određivanje naknade	Opština	2017.						
11	O3 M4	Povećanje naplate za prikupljanje otpada	Opština	2017.-2021.						
12	O3 M5	Stvaranje centralne baze podataka i informacija o stanju upravljanja otpadom	Opština	2016.-2017.						
13	O4 M1	Obezbeđivanje nabavke neophodne opreme za prikupljanje otpada	Opština /Kompanija UO	2017.-2018.						
14	O4 M2	Prevozna sredstva/ Garaža	Kompanija UO	2017.						
15	O4 M3	Podizanja javne svesti	Opština/ Operateri UO/privatni sektor/NVO/Stanovnici/ Opštinski obrazovni sistem	2016.-2021.						
16	O4 M4	Početak odvajanja otpada i reciklaže - pilot projekti	Opština /Kompanija UO	2018.-2021.						
17	O4 M5	Utvrđivanje lokacije i pribavljanje odobrenja za Deponiju za odlaganje građevinskog otpada	Opština	TM1 2017.						
18	O4 M6	Aktiviranje deponije za odlaganje građevinskog otpada	Opština	TM2,3 2017.						

7. PRAĆENJE I REVIDIRANJE

U okviru funkcije kao “klijenta”, Opština Orahovac mora da obezbedi da se usluge pružaju u skladu sa potrebnim standardima, da one ispunjavaju očekivanja stanovnika i da su u skladu sa principima zaštite životne sredine. Sprovođenje funkcije kontrole će zahtevati praćenje i kontrolu kvaliteta i kvantiteta usluga, ugovora ili drugih sporazuma, i garantovaće ispunjavanje standarda i uslova od strane operatora usluga kao i mera predviđenih u ovom planu. S druge strane, praćenje usluga i drugih aktivnosti u vezi otpada će omogućiti opštini Orahovac da zna troškove, ljudske resurse i dostupnost opreme, da prilagodi i poboljša sistem prema stvarnim potrebama i da ostvari kontinuirani napredak (što se tiče kvaliteta i efikasnosti), kao i da planira potrebnu opremu za organizovanje usluga i aktivnosti u vezi otpada u budućnosti.

Važno je da se prati napredak i efikasnost preduzetih mera.

Praćenje sprovođenja može se smatrati uključivanjem četiri elementa:

- Efikasnost sprovođenja - praćenje učinka
- Efikasnost ovih akcija - praćenje usklađenosti
- Identifikovanje novih potreba - reakcija na promenu
- Revidiranje akcionog plana

Samo analizom gore navedenih elemenata će biti moguće da se pronađe pravi put.

Lokalne vlasti za sprovođenje Lokalnog plana upravljanja otpadom moraju biti podržane kako od strane regionalnih vlasti, tako i od strane centralnih institucija, uključujući Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo za ekonomski razvoj, Agenciju za zaštitu životne sredine, Agenciju za šume kao i od raznih nevladinih organizacija.

Opšti koordinator za sprovođenje LPUO-a će biti OJU - Sektor za upravljanje otpadom (SUO), koji trenutno ne postoji, ali se snažno preporučuje da se uspostavi što je pre moguće. Istovremeno, sektor za upravljanje otpadom će biti glavni organ koji će pratiti rezultate primene ovog LPUO-a koji se odnosi samo na upravljanje otpadom u opštini Orahovac.

Tim (Radna Grupa za zaštitu životne sredine-RGS³), kao deo osoblja Sektora za upravljanje otpadom će biti zadužen za praćenje procesa. RGS koja funkcioniše u okviru Odeljenja za inspekcije će odmah početi sa radom i u Odeljenju za javne službe čim počne sprovođenje ovog LPUO-a. Ljudi zaduženi za taj zadatak treba da imaju službene nadležnosti i znanje iz oblasti kako bi ispunili funkcije praćenja. Takođe bi trebalo da bude dovoljan broj ljudi kako bi se osiguralo da su izmereni svi pokazatelji praćenja, da su obrađeni podaci i da su konačno doneti zaključci.

3 Radnu grupu za zaštitu životne sredine osnivače Predsednik opštine, uključujući relevantna odeljenja

Jedan od najvažnijih zadataka Sektora za upravljanje otpadom će biti da izradi plan praćenja, koji mora biti u skladu sa sledećim pokazateljima:

1. Koji pokazatelji će biti praćeni?
2. Kako će biti praćeni ovi pokazatelji?
3. Kada i koliko često će biti praćeni ovi pokazatelji?
4. Ko je odgovorna osoba za praćenje specifičnih pokazatelja?
5. Ko je odgovorna osoba za analizu podataka?
6. Kada će početi praćenje ovih specifičnih pokazatelja?
7. Koji su osnovni (početni) podaci za svakog od pokazatelja koji će biti praćeni?
8. Koliki će biti troškovi praćenja?

Praćenje će se preduzeti koristeći niz pokazatelja. Glavna grupa koja sadrži sledeće vrste pokazatelja o kojima će se neprekidno izveštavati:

- Pokazatelji učinka ekološke infrastrukture
- Finansijski pokazatelji
- Administrativni pokazatelji (br. pravilnika, kazni, izveštaji itd.).

U cilju olakšavanja procesa praćenja u vezi sa ovim LPUO-m, u sledećoj tabeli su dati jasni pokazatelji koje treba uzeti u obzir za merenja, kao što su:

Pokazatelji uspeha, rezultati koji se teže ostvariti, nadležni organ i očekivani uticaj.

7.1. Utvrđivanje pokazatelja učinka i izvori provere

Ciljevi	Aktivnosti	Nadležni organi	Pokazatelji uspeha	Uticaj/Efekti
1. Planiranje upravljanje otpadom	Prosleđivanje LPUO-a u Skupštini Opštine za usvajanje Revidiranje i ažuriranje LPUO-a u skladu sa ažuriranim operativnim planom uključujući i plan praćenja	Opština Oraovac Odeljenje za javne službe Sektor upravljanja otpadom	Odobrenje LPUO-a od strane Skupštine	Stupanje na snagu i sprovođenje LPUO-a Pобољшanje usluga UO-a i čistija životna sredina
2. Povećanje procenta naplate od prikupljanja otpada	Identifikovanje domaćinstava koji uopšte ne plaćaju naknadu na otpad i domaćinstava koji ne plaćaju redovno ovu naknadu i objavljivanje ovih podataka Izricanje novčanih kazni i prinudnih mera za domaćinstva koja ne plaćaju naknadu za otpad i podizanje svesti domaćinstvima koja ne plaćaju otpad	Sektor za upravljanje otpadom Građani NVO-i Odeljenje za inspekciju i Radna grupa za životnu sredinu	Broj javnih obaveštenja Broj kazni koja su izricana domaćinstvima koja ne plaćaju naknade.	Povećana transparentnost Povećani prihodi od naknada UO-a i rast podizanja svesti javnosti
3. Osnivanje posebnog Sektora za upravljanje otpadom u opštini Oraovac	Stvaranje UO Sektora u organizacionu strukturu Opštine Oraovac i opremanje kancelarija odeljenja sa relevantnim osobljem (najmanje tri radnika moraju biti zaposleno)	Odeljenje za javne službe	Sektor za Upravljanje Otpadom, prisutan u organizacionoj šemi Opštine Oraovac, potpuno funkcionalan i broj osoblja	Ažuriranje pouzdanih podataka. Bolje usluge UP-a. Veće šanse za privlačenje odgovarajućih investicija.
4. Uključivanje poslovanja za reciklažu	Poslovanja za reciklažu reklamiraju u štampanim ili elektronskim medijima. (Reklame bi trebalo da se fokusiraju na korist koji donosi reciklaža na životnu sredinu i društvo) Potpisivanje Memoranduma o razumevanju između poslovanja koji se bave reciklažom i Opštine / Centralnih institucija za selekciju otpada na izvoru u svim kancelarijama javne uprave.	Poslovanja za reciklažu Poslovanja za reciklažu Opština Oraovac Centralne institucije	Broj urađenih reklama. Broj medijskih objava. Broj potpisanih memoranduma o razumevanju.	Povećana svest javnosti o reciklaži. Povećanje količine materijala za reciklažu Smanjenje količine otpada koji se odlaže na deponiji. Rast zapošljavanja u industriji reciklaže.
5. Podizanje javne svesti	Održavanje aktivnosti prema spisku u poglavlju o podizanje svesti javnošću	Opština Oraovac, klubovi za životnu sredinu u školama, poslovanja i stanovnici	Broj organizovanih aktivnosti	Podizanje javne svesti, stvaranje navika za bolje upravljanje otpadom. Pomoć u sprovođenju LPUO-a Čistiji grad.

Aneks I: Zoniranje lokaliteta

1.1 Zbirna tabela osobina zone – SO Orahovac

Kategorija	Broj
Broj stanovnika	56,208
Broj domaćinstva	8,676
Površina -u Km ²	276
Stvaranje otpada (Procenjena)	10,611

Pokrče sa uslugama UO-a	Broj	U %
Pokrivenost uslugama OU-a (domaćinstva)	8,143	93.9%
Ne-pokrivenost sa uslugama UO-a (domaćinstva)	533	6.1%

Kategorija-Zoniranje	Zona 1	Zona 2	Ukupno
Br.Lokaliteta	14	22	36
Prosečno u Km	7.90	15.64	24
Po.Km ²	144	132	276
Br. Domaćinstva	6,282	2,394	8,676
Br.Domaćinstva/pruž se usluge.UO	6,282	1,861	8,143
Strepen pokrivenosti sa Usl.UO	100.0%	77.7%	93.9%
Br. Stanovnika	34,658	21,550	56,208
Br.Stanovnika u %	61.7%	38.3%	100.0%
Godišnje Stanje.Otpada.	7,099	3,512	10,611
Godišnje stanje.Otp. u %	66.9%	33.1%	100.0%

Kategorija	Stanovništvo	%	po.Km ²	%	Otpad	%
Urbana naseljena mesta	15,892	28.3%	49	17.8%	3,596	33.9%
Periferna naseljena mesta	4,205	7.5%	39	14.0%	952	9.0%
Ruralna	21,670	38.6%	102	37.0%	3,955	37.3%
Duboko ruralna	14,441	25.7%	86	31.2%	2,108	19.9%
Ukupno	56,208	100.0%	276	100.0%	10,611	100.0%

Zona	Br. Lokaliteta	Prosek u Km	Površina. Km ²	Br. Domaćinstva	Br.Stanovnika	Godi. stanje otpada
Zona 1	14	7.90	144	6,282	34,658	7,099
Zona 2	22	15.64	132	2,394	21,550	3,512
Ukupno	36		276	8,676	56,208	10,611

1.2. Zoniranje SO Orahovac na osnovu kriterijuma o proceni zone u sektoru upravljanja otpadom

Utvrđene zone za Upravljanje otpadom – SO Orahovac		
Zona 1	Zona 2	Ukupno
Br.Lokaliteta 14 38.9%	Br.Lokaliteta 22 61.1%	Br.Lokaliteta 36 100.0%
Stanovništvo 34,658 61.7%	Stanovništvo 21,550 38.3%	Stanovništvo 56,208 100.0%
Površina km ² 144 52.2%	Površina km ² 132 47.8%	Površina km ² 276 100.0%
Domaćinstva 6,282 72.4%	Domaćinstva 2,394 27.6%	Domaćinstva 8,676 100.0%
Pružanje uslu.UO-a Domaćinstvima 6,282 77.1%	Pružanje uslu.UO-a Domaćinstvima 1,861 22.9%	Pružanje uslu.UO-a Domaćinstvima 8,143 100.0%
Pokrivenost uslug. UO-a 100.0%	Pokrivenost uslug. UO-a 77.7%	Pokrivenost uslug. UO-a 93.9%

1.3. Utvrđene Zone UO-a na osnovu Km²

Kategorija	Zona 1	Zona 2	Ukupno	Ne %
Urbana naseljena mesta	49	-	49	17.8%
Periferna naseljena mesta	31	8	39	14.0%
Ruralna	55	47	102	37.0%
Duboko Ruralna	10	76	86	31.2%
Total	144	132	276	100.0%
<i>Ně %</i>	52.2%	47.8%	100.0%	

1.4. Utvrđene zone UO-a na osnovu procenjenog stvaranja otpada

Kategorija	Zona 1	Zona 2	Ukupno	Ne %
Urbana naseljena mesta	3,596	-	3,596	33.9%
Periferna naseljena mesta	592	359	952	9.0%
Ruralna	2,764	1,191	3,955	37.3%
Duboko Ruralna	147	1,962	2,108	19.9%
Total	7,099	3,512	10,611	100.0%
<i>U %</i>	66.9%	33.1%	100.0%	

1.5. Raspodela domaćinstava na osnovu utvrđenih zona i kompanije pružaoci usluga UO-a

Operater	Zona 1	Zona 2	Ukupno	U %
Ekodrinia	540	1,861	2,401	29.5%
RJ "Ambienti	5,742	-	5,742	70.5%
Ukupno	6,282	1,861	8,143	100.0%

1.6. Zona 1- na osnovu određenih kriterijuma zoniranja

Br.	Zona	Ruralna Urbana	Zona	Razdal- jenost KM	Rang Km.	Br. Sta- novnika	Broj domaćinst- va u Opštini	Stvaranje UO -a
1	Orahovac	Urbana	Zona 1	1.0	0-3	15,892	3,072	3,596
2	Velika Kruša	Ruralna	Zona 1	10.0	9-12	4,473	779	816
3	Zrze	Ruralna	Zona 1	9.3	9-12	3,184	288	581
4	Bela Crkva	Ruralna	Zona 1	7.0	6-9	2,270	252	414
5	Opteruša	Ruralna	Zona 1	8.1	6-9	1,911	332	349
6	Celina	Ruralna	Zona 1	11.8	9-12	1,903	357	347
7	Brestovac	Perifer- na	Zona 1	4.3	3-6	1,288	265	291
8	Mala Hoča	Perifer- na	Zona 1	5.5	3-6	1,166	224	264
9	Retimlje	Duboko ruralna	Zona 1	12.9	12-40	771	124	113
10	Nogavac	Ruralna	Zona 1	7.5	6-9	743	158	136
11	Zocište	Ruralna	Zona 1	7.1	6-9	659	165	120
12	Donje Retimlje	Duboko ruralna	Zona 1	16.4	12-40	234	124	34
13	Velika Hoča	Perifer- na	Zona 1	4.8	3-6	124	142	28
14	Brnjača	Perifer- na	Zona 1	4.9	3-6	40	-	9
Ukupno						34,658	6,282	7,099

1.7. Zona 2- na osnovu određenih kriterijuma zoniranja

Br.	Zona	Ruralna Urbana	Zona	Razdaljenost KM	Rang Km.	Br. Stanovnika	Broj domaćinstva u Opštini	Stvaranje UO-a
1	Drenovac	Periferna	Zona 2	5.7	3-6	1,587	161	359
2	Donje Potočane	Ruralna	Zona 2	11.0	9-12	1,077	103	197
3	Pusto selo	Ruralna	Zona 2	9.2	9-12	1,011	83	185
4	Sopnić	Ruralna	Zona 2	9.7	9-12	996	90	182
5	Poluža	Ruralna	Zona 2	11.2	9-12	808	162	147
6	Sanovac	Ruralna	Zona 2	7.2	6-9	687	101	125
7	Gedže	Ruralna	Zona 2	11.6	9-12	660	165	120
8	Zatrić	Ruralna	Zona 2	10.3	9-12	535	42	98
9	Gornje Potočane	Ruralna	Zona 2	6.2	6-9	533	52	97
10	Našpale	Ruralna	Zona 2	7.0	6-9	220	32	40
11	Ratkovac	Duboko ruralna	Zona 2	17.0	12-40	3,791	380	553
12	Radoste	Duboko ruralna	Zona 2	12.3	12-40	2,346	206	343
13	Danjane	Duboko ruralna	Zona 2	19.0	12-40	1,757	116	257
14	Čiflak	Duboko ruralna	Zona 2	23.0	12-40	1,292	104	189
15	Kramovik	Duboko ruralna	Zona 2	25.5	12-40	1,125	93	164
16	Vranjak	Duboko ruralna	Zona 2	20.0	12-40	838	72	122
17	Dobri Dol	Duboko ruralna	Zona 2	20.9	12-40	799	138	117
18	Petković	Duboko ruralna	Zona 2	28.3	12-40	731	183	107
19	Bratotin	Duboko ruralna	Zona 2	20.7	12-40	396	58	58
20	Mrasor	Duboko ruralna	Zona 2	32.0	12-40	191	28	28
21	Koznik	Duboko ruralna	Zona 2	13.0	12-40	164	24	24
22	Saroš	Duboko ruralna	Zona 2	23.3	12-40	6	2	1
Ukupno				15.6		21,550	2,394	3,512

1.8. Zone na osnovu utvrđenih kriterijuma zoniranja

Zona	Br. Stanovnika	Broj domaćinstva u opštini	Stvaranje UO-a
Zona 1	34,658	6,282	7,099
Zona2	21,550	2,394	3,512
Ukupno	56,208	8,676	10,611

Aneks II: Poznavanje zona

2.1. Broj stanovnika domaćinstava

Kategorija	Stanovništvo	U %	Br. Domaćinstva	U %
Urbano	15,892	28%	3,072	35.4%
Periferno	4,205	7%	792	9.1%
Ruralno	21,670	39%	3,160	36.4%
Duboko ruralno	14,441	26%	1,652	19.0%
Ukupno	56,208	100%	8,676	100.0%

2.2. Broj stanovnika na osnovu zone na osnovu razdaljine

Rastojanja	0-3 km	3-6 km	6-9 km	9-12 km	12-40 km	Ukupno	U %
Urbano	15,892	-	-	-	-	15,892	28.3%
Periferno	-	4,205	-	-	-	4,205	7.5%
Ruralno	-	-	7,023	14,647	-	21,670	38.6%
Duboko ruralno	-	-	-	-	14,441	14,441	25.7%
Ukupno	15,892	4,205	7,023	14,647	14,441	56,208	100.0%
<i>U %</i>	28.3%	7.5%	12.5%	26.1%	25.7%	100.0%	

2.3. Izveštaj raspodele domaćinstava na osnovu razdaljine u kilometrima

Za stanovanje	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno
Urbano	3,072	-	-	-	-	3,072
Periferno	-	792	-	-	-	792
Ruralno	-	-	1,092	2,069	-	3,160
Duboko ruralno	-	-	-	-	1,652	1,652
	3,072	792	1,092	2,069	1,652	8,676
<i>U %</i>	35.4%	9.1%	12.6%	23.8%	19.0%	100.0%

2.4 Površine u kvadratnim kilometrima na osnovu kategorije

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno
Urbano	49	-	-	-	-	49
Pred - urbano	-	39	-	-	-	39
Ruralno	-	-	36	66	-	102
Duboko ruralno	-	-	-	-	86	86
Ukupno	49	39	36	66	86	276
<i>U %</i>	17.8%	14.0%	13.0%	24.0%	31.2%	100.0%

2.5. Raspodela otpada na osnovu razdaljine u kilometrima (dve kategorije)

Kategorija	0-9 Km	12-40 Km	Ukupno
Urbana	3,596	-	3,596
Periferno	952	-	952
Ruralno	1,282	2,673	3,955
Duboko ruralno	-	2,108	2,108
Ukupno	5,830	4,781	10,611
<i>U %</i>	<i>54.9%</i>	<i>45.1%</i>	<i>100.0%</i>

2.6. % raspodele otpada na osnovu razdaljine u kilometrima i vrste naselja

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	U %
Urbana	3,596	-	-	-	-	3,596	33.9%
Periferno	-	952	-	-	-	952	9.0%
Ruralno	-	-	1,282	2,673	-	3,955	37.3%
Duboko ruralno	-	-	-	-	2,108	2,108	19.9%
Ukupno	3,596	952	1,282	2,673	2,108	10,611	100.0%
<i>U %</i>	<i>33.9%</i>	<i>9.0%</i>	<i>12.1%</i>	<i>25.2%</i>	<i>19.9%</i>	<i>100.0%</i>	

2.7. Obračun strukture otpada na osnovu dnevnog proizvoda otpada po osobi za 2016. godinu (u tonima)

Sastav	U %	Ukupno
Kuhinjski otpad	42.0%	4,457
Papir	13.6%	1,443
Ostalo	11.5%	1,220
Plastika	10.6%	1,125
Pepeo grejanja	8.3%	881
Staklo / flaše	4.9%	520
Trava & drvo (zeleni ostaci)	2.9%	308
Pepeo/zemlja	2.9%	308
Metal	1.3%	138
Tekstil	1.2%	127
Keramika & kamen	0.5%	53
Guma i koža	0.3%	32
Ukupno	100.0%	10,612

Procena otpada na osnovu dnevne proizvodnje za jednu osobu na dan.

- Urbani 0.62 KG
- Periferni 0.62 KG
- Ruralni 0.50 KG
- Duboko ruralni 0.40 KG

2.8. Struktura procenjenog otpada za 2016. godinu na osnovu ranga izmerenih razdaljina (u tonima)

Sastav	U %	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	U %
Kuhinjski otpad	42.0%	1,510	400	538	1,123	886	4,457	42.0%
Papir	13.6%	489	129	174	364	287	1,443	13.6%
Ostalo	11.5%	414	109	147	307	242	1,220	11.5%
Plastika	10.6%	381	101	136	283	223	1,125	10.6%
Pepeo grejanja	8.3%	298	79	106	222	175	881	8.3%
Staklo / flaše	4.9%	176	47	63	131	103	520	4.9%
Trava & drvo (zeleni ostaci)	2.9%	104	28	37	78	61	308	2.9%
Pepeo/zemlja	2.9%	104	28	37	78	61	308	2.9%
Metal	1.3%	47	12	17	35	27	138	1.3%
Tekstil	1.2%	43	11	15	32	25	127	1.2%
Keramika & kamen	0.5%	18	5	6	13	11	53	0.5%
Guma i koža	0.3%	11	3	4	8	6	32	0.3%
Ukupno	100.0%	3,596	952	1,282	2,673	2,108	10,612	100.0%
U %		33.9%	9.0%	12.1%	25.2%	19.9%	100.0%	

2.9. Projektovanje mogućnosti za sakupljanje otpada za period 2016-2021 (u tonima)

Raspodela otpada u % iz proizvedenog otpada	7%	8%	9%	10%

Br.	Sastav	U %	2016	2017	2018	2019	2020
1	Kuhinjski otpad	42%	4,457	312	357	401	446
2	Papir	14%	1,443	101	115	130	144
3	Ostalo	12%	1,220	85	98	110	122
4	Plastika	11%	1,125	79	90	101	112
5	Pepeo grejanja	8%	881	62	70	79	88
6	Staklo / flaše	5%	520	36	42	47	52
7	Trava & drvo (zeleni ostaci)	3%	308	22	25	28	31
8	Pepeo/zemlja	3%	308	22	25	28	31
9	Metal	1%	138	10	11	12	14
10	Tekstil	1%	127	9	10	11	13
11	Keramika & kamen	1%	53	4	4	5	5
12	Guma i koža	0%	32	2	3	3	3
	Ukupno	100%	10,611	743	849	955	1,061

Aneks III: Pokrivenost zona sa uslugama UO-a

3.1. Raspodela pružanja usluga UO – broj domaćinstava

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	Indeks
Pružaju se usluge UO-a	3,072	792	1,050	1,870	1,359	8,143	93.9%
Ne pružaju se usluge UO-a	-	-	42	199	293	533	6.1%
Ukupno	3,072	792	1,092	2,069	1,652	8,676	100.0%
Stopa pokrivenosti	100.0%	100.0%	96.2%	90.4%	82.3%	93.9%	

3.2. Raspodela pružanja usluga UO – broj stanovništva

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	Indeks
Pružaju se usluge UO	15,892	4,205	6,754	13,241	11,883	51,975	92.5%
Ne pružaju se usluge UO	-	-	269	1,406	2,558	4,233	7.5%
Ukupno	15,892	4,205	7,023	14,647	14,441	56,208	100.0%

3.3. Procena indeksa pokrivenosti pružanjem usluga UO-a (na osnovu razdaljine u KM) – broj domaćinstava

-Pružaju se usluge UO-a

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	U %
Urbana	3,072	-	-	-	-	3,072	37.7%
Periferna	-	792	-	-	-	792	9.7%
Ruralna	-	-	1,050	1,870	-	2,920	35.9%
Duboko ruralna	-	-	-	-	1,359	1,359	16.7%
Ukupno	3,072	792	1,050	1,870	1,359	8,143	100.0%
U %	37.7%	9.7%	12.9%	23.0%	16.7%	100.0%	

-Ne pružaju se usluge UO-a							
Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	U %
Urbana	-	-	-	-	-	-	0.0%
Periferna	-	-	-	-	-	-	0.0%
Ruralna	-	-	42	199	-	240	45.1%
Duboko ruralna	-	-	-	-	293	293	54.9%
Ukupno	-	-	42	199	293	533	100.0%
U %	0.0%	0.0%	7.8%	37.3%	54.9%	100.0%	
Ukupno	3,072	792	1,092	2,069	1,652	8,676	

3.4. Proračun indeksa pokrivenosti pružanjem usluga – Domaćinstva – UO (na osnovu razdaljine u KM) – kompanije za UO

Kategorija	0-3	3-6	6-9	9-12	12-40	Ukupno	U %
RJ "Ambienti"	3,072	631	655	1,136	248	5,742	70.5%
Ekodrinia	-	161	395	734	1,111	2,401	29.5%
Ukupno	3,072	792	1,050	1,870	1,359	8,143	100.0%
U %	37.7%	9.7%	12.9%	23.0%	16.7%	100.0%	

Aneks IV: Sprovođenje LPUO-a

4. Finansijski uticaji za realizaciju plana za period 2016-2021

4.1. Sprovođenje pokrivenosti zone za period 2016-2021 – Ključne kategorije za period 2016-2021

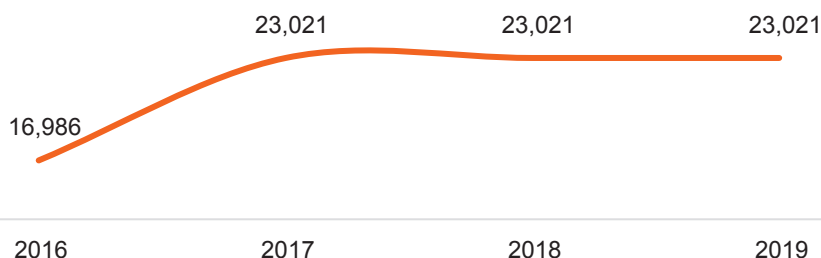
Kategorija	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Domaćinstva	-	393	140	-	-	-	533
Br. lokaliteta	-	8	2	-	-	-	10
Broj stanovnika	-	2,116	140	-	-	-	2,256
Proizveden otpad (u tonima)	-	352	87	-	-	-	439

4.1.6. Obračunati prihod – sprovođenje UO-a za 2016-2021

Kategorije	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Domaćinstva	-	393	140	-	-	-	533
Obračunati prihodi (Naknada 4.5 evra) godišnje	-	21,232	7,545	-	-	-	28,777
Isključeni iz isplate	20.0%	20.0%	20.0%	20.0%	20.0%	20.0%	
Domaćinstva/Aktivna	-	16,986	6,036	-	-	-	23,021
Godišnji prihodi	-	16,986	6,036	-	-	-	23,021

Ukupno prihodi (Opštinski)	-	16,986	23,021	23,021	23,021	
-----------------------------------	---	---------------	---------------	---------------	---------------	--

Obračunati prihod – sprovođenje UO-a za 2016-2021

4. Lokalizacije u kojima neka domaćinstva nisu uključena u sistemu UO-a.

Zona	Zona	Razdaljina KM	Rang u Km.	Br. Stanoznika	Domaćinstva	Domaćinstva/Pokrivena	Domaćinstva/nepokrivena	God. proizvodnja - Tona	Neupravljeni Otpad	Koef. pokr. u %	Koef. ne pokr. u %
Našpale	Zona 2	7	6-9	220	32	22	10	40	13	68.3%	31.7%
Sanovac	Zona 2	7	6-9	687	101	69	32	125	39	68.6%	31.4%
Poluža	Zona 2	11	9-12	808	162	60	102	147	93	37.1%	62.9%
Gede	Zona 2	12	9-12	660	165	68	97	120	71	41.2%	58.8%
Koznik	Zona 2	13	12-40	164	24	8	16	24	16	33.3%	66.7%
Bratotin	Zona 2	21	12-40	396	58	24	34	58	34	41.4%	58.6%
Dobri Dol	Zona 2	21	12-40	799	138	36	102	117	86	26.1%	73.9%
Saroš	Zona 2	23	12-40	6	2	1	1	1	0	50.0%	50.0%
Petković	Zona 2	28	12-40	731	183	56	127	107	74	30.6%	69.4%
Mrasor	Zona 2	32	12-40	191	28	15	13	28	13	53.6%	46.4%
Ukupno				4,662	892	359	533		439	40.3%	59.7%

4.2. Sprovedenje domaćinstava koja nisu uključena u sistemu UO-a za period plana za 2016-2021

Zona	Godina/Sprovedenje	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Našpale	2017		10					10
Sanovac	2017		32					32
Poluža	2017		102					102
Gede	2017		97					97
Koznik	2017		16					16
Bratotin	2017		34					34
Dobri Dol	2017		102					102
Saroš	2017		1					1
Petković	2018			126.75				127
Mrasor	2018			12.965				13
Ukupno		-	393	140	-	-		533
<i>Lokaliteti</i>		-	<i>8.00</i>	<i>2.00</i>	-	-		

4.2.1. Sprovođenje domaćinstava koja nisu uključena u sistemu UO-a za period plana za 2016-2021- Na osnovu zona

Zona	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupno
Zona 1	-	-	-	-	-	-	-
Zona 2	-	393	140	-	-	-	533
Ukupno	-	393	140	-	-	-	533

4.2.2. Sprovođenje domaćinstava koja nisu uključena u sistemu UO-a za period plana za 2016-2021- Na osnovu ranga razdaljine

Razdaljina	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-3	-	-	-	-	-	-
3-6	-	-	-	-	-	-
6-9	-	42	-	-	-	42
9-12	-	199	-	-	-	199
12-40	-	153	140	-	-	293
Ukupno	-	393	140	-	-	533

Aneks V: Procena finansijskog operativnog učinka UO sektora – opština Orahovac

5.0. Sektor UO-a za ključne kategorije

2015

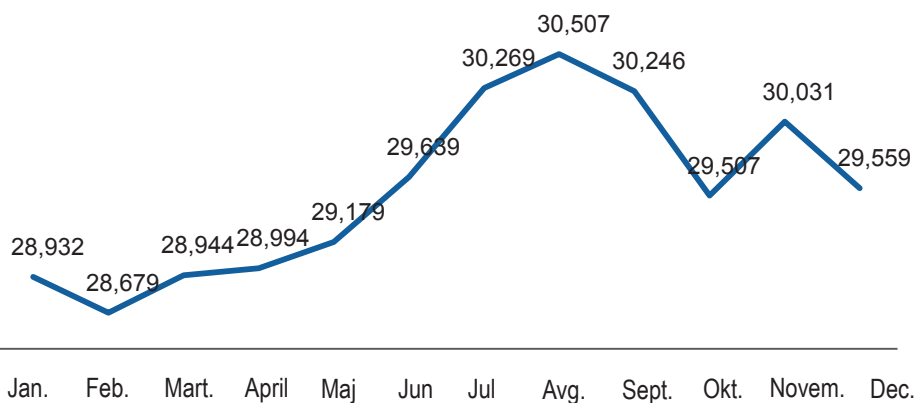
Meseci	Prihod	Naplaćivanje	% Naplata	Sakupljen otpad	Br. Korisnika (4.5 Evra)
Januar	28,932	16,583	57.3%	661.73	6,429
Februar	28,679	16,473	57.4%	617.53	6,373
Mart	28,944	14,959	51.7%	629.53	6,432
April	28,994	17,217	59.4%	637.93	6,443
Maj	29,179	14,709	50.4%	631.93	6,484
Jun	29,639	20,292	68.5%	614.73	6,586
Juli	30,269	18,815	62.2%	692.93	6,726
Avgust	30,507	17,978	58.9%	790.83	6,779
Septembar	30,246	19,639	64.9%	743.73	6,721
Oktobar	29,507	21,978	74.5%	691.65	6,557
Novembar	30,031	21,443	71.4%	673.79	6,674
Decembar	29,559	29,978	101.4%	656.09	6,569
Ukupno	354,486	230,063	64.9%	8,042.44	

2016

Meseci	Prihod	Naplaćivanje	% Naplata	Sakupljen otpad	Br. Korisnika (4.5 Evra)
Januar	30589	19145	62.6%	588.00	6,798
Februar	34642	19060.01	55.0%	553.20	7,698
Mart	41563	19076.24	45.9%	694.60	9,236
Ukupno	106,794	57,281	53.6%	1,835.80	

5.1. UO sektor za ključne kategorije za kompanije (Ekoregijoni /Ekodrinia) za 2015. godinu

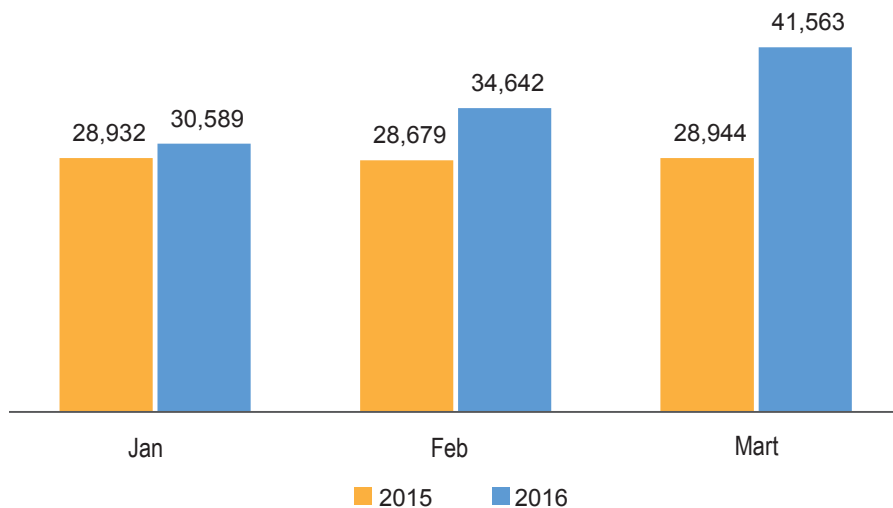
Meseci	Ekoregijoni	Ekodrinia	Ukupno Sektor
Januar	18,128	10,804	28,932
Februar	17,875	10,804	28,679
Mart	18,140	10,804	28,944
April	18,190	10,804	28,994
Maj	18,375	10,804	29,179
Jun	18,835	10,804	29,639
Jul	19,465	10,804	30,269
Avgust	19,703	10,804	30,507
Septembar	19,442	10,804	30,246
Oktobar	18,703	10,804	29,507
Novembar	19,227	10,804	30,031
Decembar	18,755	10,804	29,559
Ukupno	224,838	129,648	354,486

Grafikon 1: Grafički prikaz prihoda UO sektora za 2015. godinu

5.2. Analiza upoređivanja prihoda UO sektora za prvo tromesečje za 2015/2016

Mesec	2015	2016	+/-
Januar	28,932	30,589	1,657
Februar	28,679	34,642	5,963
Mart	28,944	41,563	12,619
Ukupno	86,555	106,794	20,239

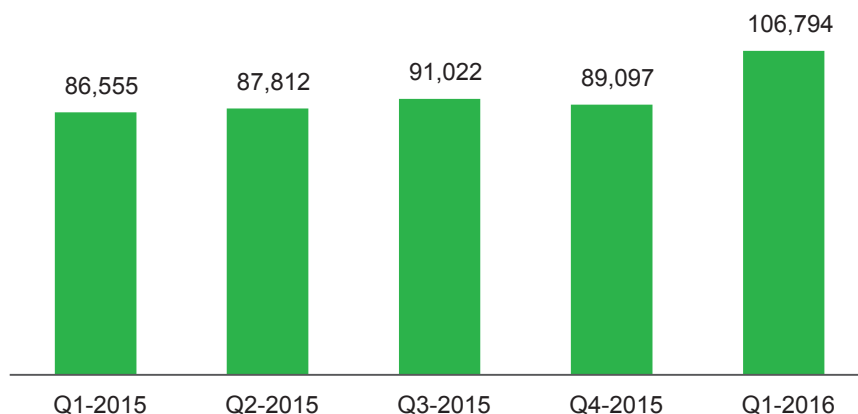

5.3. Analiza upoređivanja prihoda UO sektora na osnovu tromesečja za 2015/2016

Prihodi	Vrednost na obračun
TM1-2015	86,555
TM2-2015	87,812
TM3-2015	91,022
TM4-2015	89,097

TM1-2016

106,794

Grafikon 2 Analiza upoređivanja prihoda UO sektora na osnovu tromesečja za 2015/2016

5.4. Procena broja aktivnih korisnika u UO sektoru (prihodi/ 4.5 evra) za 2015/2016

2015

Meseci	Ekoregjioni	Ekodrinia	Ukupno sektor
Januar	4,316	2,572	6,889
Februar	4,256	2,572	6,828
Mart	4,319	2,572	6,891
April	4,331	2,572	6,903
Maj	4,375	2,572	6,947
Jun	4,485	2,572	7,057
Juli	4,635	2,572	7,207
Avgust	4,691	2,572	7,264
Septembar	4,629	2,572	7,201
Oktobar	4,453	2,572	7,025
Novembar	4,578	2,572	7,150
Decembar	4,465	2,572	7,038

2016

Meseci	Ekoregjioni	Ekodrinia	Ukupno sektor
Januar	4,397	2,401	6,798
Februar	5,297	2,401	7,698
Mart	6,835	2,401	9,236

Aneks VI: Uzorak izveštavanja DJU

Opština Orahovac Direkcija za javne usluge

Izveštaj o sprovođenju lokalnog plana za upravljanje otpadom

Ovaj godišnji izveštaj je zasnovan na podacima iz Lokalnog plana za upravljanje otpadom 2017.-2022., kao i iz podataka na terenu.

Izveštaj služi za informisanje o ispunjenju ciljeva u skladu sa gore navedenim planom i sastavljen je od strane Direkcije za javne usluge.

Prema planu tokom 2017. godine planirano je da se preduzmu sledeće radnje:

1. xxx
Predviđeno je xxx. Opština je preduzela xxx
2. xxx
Predviđeno je xxx. Opština je preduzela xxx
3. xxx
Predviđeno je xxx. Opština je preduzela xxx

Pored toga, u proteklih godinu dana, urađeno je xxx.

(Dodatne informacije - neki u saradnji sa Direkcijom za inspekciju):

U saradnji sa Direkcijom za inspekciju i agencijama za sprovođenje zakona, preduzete su mere za sprovođenje odredaba Administrativnog uputstva o mandatnim novčanim kaznama kao i drugih odgovarajućih propisa za sprečavanje i kažnjavanje prekršaja koje se odnose uglavnom sa nezakonitim odlaganjem otpada.

U proteklih godinu dana obavili smo sledeće aktivnosti kako bi se obezbedilo što bolje sprovođenje plana.

- broj inspekcija,
- broj novčanih kazni,
- zadovoljstvo građana (ukoliko se vrši anketa),
- broj žalbi građana (ako postoje podaci), itd. Ako postoje podaci za dve godine, bilo bi moguće njihovo upoređivanje

Tabela mernih pokazatelja za sektor upravljanja otpadom u opštini;

Oblast	Cilj	Pokazatelj	Osnova	Svrha
Prikupljanje otpada	Prikupljanje i upravljanje otpadom za sve stanovnike opštine	% prikupljenog otpada		
		% pokrivanja		
		% novih klijenata unetih u sistem		
Fakturisanje i naplata	Podizanje finansijskog učinka u sektoru UO	% naplate		
		% plaćanja starih dugova		
		% pokrivanja troškova UO od prihoda		
Podizanje svesti javnosti	Podizanje svesti kod građana	Br. obavljenih aktivnosti		
		% budžeta izdvojenog za ovu svrhu		
		Broj žalbi građana		
Inspekcije	Inspekcije kao sredstvo za postizanje savršenosti UO sistema	Br. inspekcija opštinske inspekcije		
		Br. inspekcija kompanija od strane njihovog osoblja		
		Br. izrečenih novčanih kazni		
Odlaganje otpada	Pravilno odlaganje otpada pomaže u sprečavanju stvaranja novih ilegalnih deponija i smanjenju negativnog uticaja na životnu sredinu	Količina odloženog otpada		
		Eliminacija ilegalnih deponija		
		Količina čvrstog otpada odloženog na deponiji čvrstog otpada		

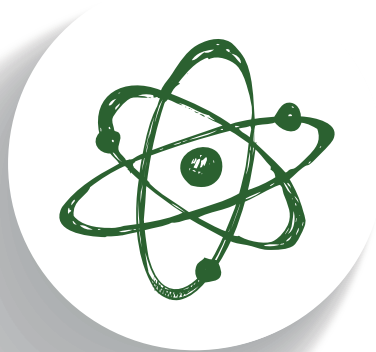
Uglavnom, preduzete radnje uticale su na xxx (npr. bolji kvalitet životne sredine, smanjenje ilegalnih deponija i stvaranje zelenih površina, itd).

Za 2017. godinu, planirane su ove radnje za koje je dodeljen budžet u iznosu od xxx evra. Fokus će biti na xxx

Prilog: Tabela praćenja, dokazi (fotografije pre/posle, izveštaji praćenja od strane određenih opštinskih službenika, izveštaji ankete građana)

LOKALNI PLAN
UPRAVLJANJA OTPADOM
2016-2021

HELVETAS
Swiss Intercooperation

KOSOVO

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Cooperation Office Kosovo